

NDUDO NDAH YAHN DIHVO VO JESUCRISTO CHE DIRUN SAN MARCOS

*Juan Bautista ne, chihcoyan ye ihyan cava che
nevahnecon ye Dihvo vo Jesucristo*

1 ¹Tuhca canan ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, Daya Dendiohs: ²Ihyan profeta Isaías dirun ye tuhca: Rahn Dendiohs ri ye Daya ye: “Dechuh ama sahn che cuahndudo se ndudo yahn numanahn che metah cahn, cava che cahcoyan se ihyan che nevahnecon ye di. ³Sahn min ne, conan se yahn nan che metah duhva, ne ndo dama ihyan, cahnevan ye ndudo yahn se. Cahma se tuhca:

Cuihcoyan nchuhn chedave yahn ne, te a cochi Dihvo vo.”

⁴Ndudo min ne, chinahn cuahn che canan Juan Bautista rahndudo ye min yahn nan che metah duhva. Rahn ye ri ye ihyan che rahn ye rihnevan ye:

—Cuento ino nchuhn nunde yahn ne, cuedenune ne cava che nchahco Dendiohs yahn ne.

⁵Ihyan yan Jerusalén man, ihyan yan chenahn estado yahn Judea man, ama yahn ye rahn ye rihnevan ye che rahndudo Juan. Rentuma ino ihyan chahn nunde yahn ye, ne rehdenune Juan ihyan ico Jordán.

⁶Juan ne, quenun ye ama tino che ndindah nduco yudo yahn ite che duche te camello, ne quenah chete ye ama ima. Reh ye yahcadahn, ne rih ye nedih yahn che va van chano.

⁷Rahndudo ye tuhca:

—Caviyan deman ne, nda ama ihyan che tahque yudo vederihquentiyon quenan cuma ye che co u. U ne, nde hua rigonun chihvé nan ihyan min cava che conán ihyan nan ntiyon yahn ye. ⁸U ne, atenan rehdenuné nchuhn, ate ihyan min ne, din ye che conun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn.

Chedenune Dihvo vo Jesucristo

⁹Tahn min ne, chica Dihvo vo yan Nazaret, estado yahn Galilea, nda ye nan che quenun Juan, ne chehdenune Juan ihyan ico Jordán. ¹⁰Cuahn che a ndiquendah Dihvo vo van nune ne, ndihchero ye che ndondah vahchetero, ne nduhca che ro ama icui ne, tihca chi ro Vaco Ndah yahn Dendiohs, chiya, quenun ihyan. ¹¹Chihnevan ye ama ndudo che chica vahchetero che rahn:

—Di che Dayá. Yahinó di. Ama yenó ndoque.

Chundah ne, tumarande se Dihvo vo Jesucristo

¹²Chihno min ne, din Vaco Ndah yahn Dendiohs che cuahn Dihvo vo yahn nan che metah duhva. ¹³Min quenan ye chete che o raco ro, ne chundah, sahn min che duche se Satanás ne, retumarande se ihyan. Quenun Dihvo vo nan che vate ite chano, ne nda ángel, chinduco ye ihyan.

Dihvo vo Jesucristo ne, canan redin ye ntiyon yahn ye

¹⁴Adiva che chaconuhn sandado Juan Bautista vacoyahn ne, conahn Dihvo vo estado yahn Galilea, ne min rahndudo ye ndudo ndah yahn vederihquentiyon yahn Dendiohs. ¹⁵Rahn ye: —A tuno ro. Man ne, a nun cahcantiyon Dendiohs chedave yahn ihyan. Cuento ino nchuhn nunde yahn ne. Cuitahno ne ndudo ndah yahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, yahve ye cun sahn retah yahca cava che conduco se ihyan

¹⁶Ama ro che quechica Dihvo vo cuahn chihto vine yahn Galilea ne, ndihchero ye Simón nduco dihno se, Andrés. Sahn chahn ne, sahn retah yahca, ne ura min ne, rih se yana yahn se chete vine me. ¹⁷Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn. Cuinduco ne u, ne nduhca che redin ne ntiyon retah ne yahca ne, tihca cacuáhn nchuhn

ntiyon che cuacotuhn ne ndudo yáhn, cava che cotahno ihyan u, conduco ye u.

¹⁸Ndetahno chihcoman sahn chahn yana yahn se, ne cuahn se chinduco se Dihvo vo.

¹⁹Tah cuahn cana nan min ne, ntaca ye o daya Zebedeo, Jacobo nduco Juan. Chenun se chete barco, rentahyon nan se yana yahn se. ²⁰Yahve ye sahn, ne chihcoman se chida se Zebedeo chete barco me nduco mozo yahn ye, ne cuahn se chinduco se ihyan.

Ama sahn che quenun vaco chihnga sahn

²¹Adiva ne, nda Dihvo vo yan Capernaum nduco sahn chahn. Ndate ndate, ro che rahtetuhno ihyan ne, rahn Dihvo vo yaco yahn ihyan naci6n yahn Israel, ricuahn ye. ²²Rahn ino nducoyaca ihyan che rihnevan ye che ricuahn Dihvo vo, te tumacadino ye che quenana cuma ye vederihquentiyon che tahque chahte che co che quenana cuma sahn devano ley che dirun Moisés. ²³Min chete yaco me ne, quenun ama sahn che quenun vaco chihnga sahn. Cah se:

²⁴—Ndih, Jesús yahn yan Nazaret, ¿dehco che recahdenu ne yune yahn nuhn? ¿Taca che cochi ne decuihno ne nuhn? A devano duh ndih. Ndih ne, ihyan ndah che a va cade che dechuh Dendiohs cava che ndedevahn ye ihyan iyehense.

²⁵Dihvo vo ne, chihco yudo ye yahn vaco chihnga me, ne rahn ye:

—¡Cuihnde dihn chende! ¡Cuendiquendah sahn tih!

²⁶Tuhme din vaco chihnga me che ama rendoh sahn min. Ama cah, ne ndiquendah sahn. ²⁷Rahn ino nducoyaca ihyan che chenun ye min, ne tumeruna vih ye:

—¿Deh che ri ne? ¿Deh conahn ndudo ra che ricuahn ihyan tih ne? ¡Ama chahte vederihquentiyon quenana cuma ye! ¡Rihquentiyon ye nde vaco chihnga che chenun ihyan che ndiquendah, ne redinahn yahn ye!

²⁸Nduco tihca ne, ndudo yahn vederihno che redin Dihvo vo ne, ama nun chetuhn numachahte estado yahn Galilea.

Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn indahn Sim6n

²⁹Cuahn che ndiquendah Dihvo vo chete yaco me ne, cuahn ye nduco Jacobo man, Juan man, ndevaco Sim6n nduco

Andrés. ³⁰Indahn Simón ne, quendite ye, netah cah ihno ihyan. Ihyan ndevaco ye ne, rahn ye ri ye Dihvo vo che cah ye. ³¹Tuhme chahn nda Dihvo vo, ne chetah ye tah ihyan min, ndedecuan ye ihyan. Ndetahno chavi ihno me yahn ye, ne cah ye, cheh ihyan chahn.

Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama yahn ihyan cah

³²Cuahn che a chi chino me, ura che a chehche yahn ne, ihyan viyan ne, quenda ye ama yahn ihyan cah man, ihyan che chenun vaco chihnga ihyan man, nan Dihvo vo. ³³A nahn nducoyaca ihyan yan ne, ndo dama ye chendevah. ³⁴Din Dihvo vo che ndoyahn ihyan cah chahn, che ama ndeh nan cah ndi ye, ne ndetendah ye vaco chihnga che chenun ihyan. Ate hua cah yune ye che cahma duh ihyan ye, te a devano che Daya Dendiohs ihyan.

Dihvo vo Jesucristo ne, quechica ye estado yahn Galilea, rahndudo ye

³⁵Ama vatiyan dahca, ura che metah co dave ndah ne, necuan Dihvo vo, cuahn ye cuahn chihto yan, ne min covah ye. ³⁶Tah cuahn adive ne, cuahn Simón nduco combiero yahn ye, quenuhn ye ihyan. ³⁷Cuahn che ntaca ye ihyan ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Ama yahn ihyan nahn ndihchero ye ndih.

³⁸Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn tama te o yan che nino cava che cuahndudó min, te cava chemin che cochí.

³⁹Tuhme cuahn Dihvo vo nduco ihyan chahn numachahte estado yahn Galilea. Rahndudo ye chete yaco yahn ihyan nación yahn Israel, ne rendetendah ye vaco chihnga che chenun ihyan.

Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama sahn che ndi se cah che rechā yute

⁴⁰Ama yune ne, ama sahn che ndi se cah che rechā yute ne, cuahn nda se nan Dihvo vo. Chehntihya se nan ye, ne rahn se: —Ndete che nahn ne ne, co din ne che ndoyahn.

⁴¹Dihvo vo ne, quenan vahino ye sahn. Nahn tah ye sahn, ne rahn ye:

—Taca hua. Conán di. Man ne, a ntoyehn.

⁴²Ndetahno chavi cah che rechā yute se me, ne ndoyahn se.

⁴³Tuhme ndedechuh ye sahn cuahn ndevaco se. Ama cah ye cudado sahn, ne rahn ye:

⁴⁴—Condihche. Condicata cahme nduco nde ama ihyan taca chi che ndoyehn. Tahque ndah ne, cuehn nan chidocuyan, ndihche ye di, ne cah vedino che ndihquentiyon Moisés, cava che codevano nducoyaca ihyan che a ntoyehn.

⁴⁵Sahn min ne, conahn se, ate hua dinahn se. Canan rente se nduhca che chahno se chi, ne ama chetuhn ndudo me, nde ametah chi chenda Dihvo vo nde ama yan ura che co nchanan ihyan viyan ihyan. Tahque ndah ye ne, quechica ye ama lado, yahn nan che metah duhva. Ate atanoca nduh, min rahn ihyan yahn nducuahh yan rendihchero ye ihyan.

Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama sahn che ndi cheche se

2 ¹Chihno neve ro ne, chenda tun Dihvo vo yan Capernaum, ne ihyan yan min ne, checadino ye che quenun ye ama cuan vah. ²Ndetahno ndo dama ama yahn ye nde nan che cuahtendi ye chendevah ametah. Rahndudo Dihvo vo Ndudo yahn Dendiohs, rihnevan ihyan chahn. ³Ura min ne, nda cun ihyan, nda ye ama sahn che ndi cheche se. ⁴Ate nducote ama yahn ihyan chenun ye min ne, hua chi chuh ye chendevah, chenda ye nduco se nan Dihvo vo. Tuhme nda ye sahn tin vah, ne min ntihne ye ama ndi ima vah cuahn nan che quenun Dihvo vo. Cuahn che ndahcondah ye ama ive nan ima vah ne, ndedevah ye yundo nan che quendite combiero yahn ye, nda se nan Dihvo vo. ⁵Cuahn che ndihchero Dihvo vo nduhca che ritahno ihyan chahn ne, rahn ye ri ye sahn:

—Dayá, a nchahcó nunde yehn.

⁶Min vate ama o sahn devano ley che dirun Moisés, ne rendedecadino se: ⁷“¿Dehra cuande che tihca rahn sahn tih?, te reducherino se Dendiohs che tihca rahn se. Ametah nde ama ihyan iyehense che co nchahco ye nunde, atenan Dendiohs.” ⁸Ndetahno checadino Dihvo vo che tihca rendedecadino sahn chahn, ne rahn ye ri ye sahn:

—¿Dehco che tihca rendedecadino nchuhn? ⁹Co rahco ne che tahque ndah che cahmá có sahn che necuan se, cotah se yundo yahn se, ne caca se, che co che cahmá che a nchahcó

nunde yahn se. ¹⁰M̄an ne, c̄ava che cadino nchuhn te, u che rinducó nducoyāca ihyān, va vederihquentiyon yáhn c̄ava che nchahcó nunde yahn ihyān muhn iyehñse cuh ne, condihche ne.

Tuhme rāhn ye ri ye s̄ahn che ndi cheche me:

¹¹—R̄áhn rí di, cuenecuen, cotah yundo yehn, ne conahn ndevaque.

¹²Ndetāhno necuan se, chetāh se yundo yahn se, ne conāhn se. Chuh se mendāhn yahn nducoyāca ihyān che chenun ye min, ne āma rahn ino ye. Rende va ye yavenān Dendiohs numacuahn vedeyeno, ne rāhn ye:

—Nde āma yune hua ndihchero vo vederihno che tuhca.

Dihvo vo Jesucristo ne, yāhve ye Leví che conduco se ihyān

¹³Cuahn tun Dihvo vo cuāhn chihto vine yahn Galilea, ne āma yāhn ihyān rahn ye rendo dāma ye nān ye. Min ricuahn Dihvo vo ihyān chahn. ¹⁴Cuāhn nān che chuh Dihvo vo ne, ndihchero ye Leví, dāya Alfeo. Va se nān mesa nān che rica se tume cāde iyo. Rāhn ye ri ye s̄ahn:

—Cuhn vo, condoque u.

Ndetāhno necuan se, chinduco se ihyān.

¹⁵Āma yune cuahn che va Dihvo vo chete vāco Leví ne, reh ye nān mesa nduco ihyān che rahn nduco ye. Āma yāhn s̄ahn nunde, chenun vān s̄ahn rica tume cāde iyo m̄an, vate se nduco ye, te āma yāhn ri se che chinduco se ihyān.

¹⁶S̄ahn devano ley che dirun Moisés m̄an, s̄ahn fariseo m̄an ne, ndihchero se che reh Dihvo vo, rih ye dāma nduco nducoyāca s̄ahn nunde chahn, ne rāhn se ri se ihyān che rahn nduco ye:

—Hua ndāhca che reh s̄ahn ricuahn yahn nchuhn, rih se dāma nduco s̄ahn rica tume cāde iyo m̄an, s̄ahn nunde chenāhn m̄an.

¹⁷Cuahn che chihnevan Dihvo vo che tihca rāhn s̄ahn chahn ne, rāhn ye ri ye s̄ahn:

—Ihyān che hua cah ye ne, hua rendotenan ye s̄ahn doctor. Ate ihyān che cah ye ne, rendotenan ye s̄ahn. Atihnoçā u, te ndá, conán ihyān nunde c̄ava che nto ino ye nunde yahn ye, ndiyu c̄ava ihyān che metah nunde yahn ye che rāhco ye.

***Rahn Dihvo vo Jesucristo deh cuande che hua
rahte ihyan apóstol yahn ye yahte***

¹⁸ Ama yune ne, sahn fariseo man, sahn che rahn nduco Juan Bautista man ne, rahte se yahte. Ro min ne, cuahn ama o ihyan, ne rahn ye ri ye Dihvo vo:

—¿Dehco che hua rahte sahn che rahn nduco ne yahte?, te sahn fariseo man, sahn che rahn nduco Juan Bautista man ne, rahte se yahte.

¹⁹⁻²⁰ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—A devano nchuhn te ihyan che nduco ye sahn rihnevaco ne, hua rahte ye yahte. Ate ndete che denan nda sahn che tan se nduco se, nda se sahn ne, tuhme cuahte ye yahte. Atihnoqa ihyan che rinduco ye u, te numanahn che nducó ihyan ne, metah deh cuande che cuahte ye yahte. Ate cuahn che nda sahn che hua ri rendihche se u, nda se u ne, tuhme che cuaco, cuahte ye yahte.

²¹ Ndete che nedin dama nchuhn ndudo ra che ricuahn nduco costumbre ndico yahn ne ne, anduhneca ndete che necahnan ne ama ndi tino ra nan ama tino ndico. Ndete che tihca din ne ne, cuahn che ndeva doh tino ra me ne, nde tahque ndeh tino ndico me.

²² Namin anduhneca ndete che cuih ne vino ra chete ima ndico, te din vino me che condan ima ndico me, ne conda nde vino me man, nde ima me man. Chemin che vino ra ne, nahn che cuih ihyan chete ima ra.

***Ihyan apóstol ne, tico ye indo trigo, cheh
ye ro che rahtetuhno ihyan***

²³ Ama ro che rahtetuhno ihyan ne, chuh Dihvo vo nan va chendata. Nducote chi cuico ihyan apóstol yahn ye ne, tico ye ama o indo trigo, reh ye ndute yahn. ²⁴ Ndihero ama o sahn fariseo che tihca din ye, ne rahn se ri se Dihvo vo:

—Condihe ne. ¿Deh cuande che tihca redin sahn che rahn se nduco ne?, te man ne, ro che rahtetuno ihyan, ne a ndihquentiyon Dendiohs che hua din vo ntiyon ro cuh.

²⁵⁻²⁶ Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Anduhneca ndete che hua rendihchenan nchuhn nan Ndudo yahn Dendiohs nduhca che din David ro che quenán

Abiatar chidocuyān che tahque ndinān. Chi cuico ye, ne ametah che cheh ye. Chemin che chendā ye chete yačo, ne cheh ye pañ che va min. Namin cañ ye, cheh combiero yahn ye. Pañ chemin chan ne, a ndi vedino nañ Dendiohs, ne a nihnde cade che hua co cheh nde ama ihyān, atenañ chidocuyān. Ate nde nduco nduh ne, hua quendihco ye nunde.

²⁷Quendi Dihvo vo, ne rañn ye nduco sañn chahn:

—Chihco Dendiohs ro che cuahtetuhno ihyān cava che ndah yahn ihyān, ndiyu cava che ndere ndeva ye ro min. ²⁸Cuedevano nchuhn te a u che rinducó nducoyača ihyān che rihquentiyón nde nducuahn che redin ihyān ro che rahtetuhno ye.

Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama sañn che ndi cuma tañ se

3 ¹Tāma ro che rahtetuhno ihyān ne, chendā Dihvo vo chete yačo, ne min quenun ama sañn che ndi cuma tañ se. ²Namin min chenun ama o sañn fariseo, nahn ndihchero se ndete che din Dihvo vo che ndoyahn sañn min ro che rahtetuhno ihyān, cava che caca nunde se yahn ye che rahcotāñn ye yahn ley che dirun Moisés. ³Rañn Dihvo vo ri ye sañn che ndi cuma tañ me:

—Cuenecuen. Cuandi mendañn.

⁴Tuhme tumerune ye sañn chahn:

—¿A ndahca che ndah din vo ro che rahtetuhno ihyān, o din vo che hua ndah ne? ¿A conan vo ihyān, o cañcomañ vo ihyān che coh ye ne?

Ate hua ntaquino se deh che ndahconan se yahn ye. ⁵Chi tañ Dihvo vo, ne chaconan ye ndihchero ye sañn chahn. Ama chi ran ye yahn che cheche chedave yahn se. Tuhme rañn ye ri ye sañn min:

—Cuacondihque tah.

Chacondihco tañ se, ne ndetañno ndoyahn se. ⁶A ura min no ndiquendañ sañn fariseo chahn chete yačo me, ne ndo dama se nduco sañn che chinduco se Herodes, ntuhno se nduco vih tača din se che cañno se Dihvo vo.

*Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama
yahn ihyān chihto vine yahn Galilea*

⁷Adiva ne, cuahn Dihvo vo nduco ihyān apóstol yahn ye chihto vine yahn Galilea, ne ama yahn ihyān che vate ye

estado yahn Galilea cuahn ye dāma nduco ye. ⁸Namin ihyan che vate ye estado yahn Judea mān, ihyan che vate ye yān Jerusalén mān, ihyan che vate ye yāhn yahn Idumea mān, ihyan che vate ye tāma lado ico Jordán mān, ihyan che vate ye nino yān Tiro mān, yān Sidón mān ne, āma yāhn ye checadino ye yahn vederihno che redin Dihvo vo, ne rahn ye rendihchero ye ihyan. ⁹Nducote āma chidāma ihyan ne, rāhn Dihvo vo ri ye ihyan apóstol yahn ye che cahcoyan ye āma barco nān che conun ye, te āma ndito cahche ihyan nān ye. ¹⁰A nedin Dihvo vo che ndoyahn āma yāhn ihyan chahn, ne chemin che nducoyāca ihyan cah che chenun ye min ne, nde tuno regundā vih ye che nahn nahn tāh ye ihyan cava che ndoyahn ye. ¹¹Namin nduco ihyan che chenun vaco chihnga ihyan, ne rahn ndā ye nān Dihvo vo, rendave ye ndiyāhn, ne rāhn ye ri ye ihyan numa dito ye:

—Ndih che Daya Dendiohs.

¹²Ate Dihvo vo ne, āma chihco yudo ye yahn vaco chihnga chahn che hua cahma duh ihyan ye.

***Dihvo vo Jesucristo ne, tendahnun ye
ndichio ihyan apóstol yahn ye***

¹³Chihno min ne, cocha Dihvo vo āma tingüete. Min yahve ye ihyan che nahn ye, ne ndā ihyan chahn nān ye. ¹⁴Vān ihyan chahn tendahnun ye ndichio ihyan che conduco ye ihyan mān, che dechuh ye ihyan, cuahndudo ye ndudo yahn ye mān. ¹⁵Namin cah ye vederihquentiyon, cuahtenan cuma ihyan chahn cava che ndetendāh ye vaco chihnga che chenun ihyan mān, cava che din ye che ndoyahn ihyan cah mān. ¹⁶Vān nducoyāca ihyan che tendahnun ye ne, nduco āma ihyan che duche ye Simón. Chaconahn Dihvo vo che duche ihyan min Pedro. ¹⁷Tāma ye ne, duche ye Jacobo, daya Zebedeo. Tāma ye ne, duche ye Juān, dihno Jacobo. Ihyan che o chahn ne, chaconahn Dihvo vo che duche ye Boanerges, che nahn cahma Ihyan che doh ino ye. ¹⁸Tāma te o ye ne, duche ye Andrés mān, Felipe mān, Bartolomé mān, Mateo mān, Tomás mān, Jacobo, che daya Alfeo mān, Tadeo mān, tāma Simón, ihyan min che chinduco ye partido yahn Cananeo ro menān me mān. ¹⁹Vān ihyan chahn ne, namin nduco āma se che duche se Judas Iscariote. A sahn min che ndihcue ndeh se Dihvo vo adive.

***Ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo ne, ndedecadino
ye yahn ye che metah va cuāco dave yahn ye***

Chihno min ne, conahn Dihvo vo nduco ihyan apóstol che ndichio chahn. ²⁰Cuahn che a nta ye ne, ndaconan ndo dama ama yahn ihyan, che nde hua rinun yahn ye che cheh ye.

²¹Cuahn che checadino ihyan yahn ye che nde metah rinun yahn che cheh ye ne, cuahn ye quengua ye ihyan, te rahco ye te ametah va cuāco dave yahn ye.

***Sahn devano ley che dirun Moisés ne, rahn se te
quenun vaco chihnga Dihvo vo Jesucristo***

²²Ama o sahn devano ley che dirun Moisés, che chica se yan Jerusalén ne, rahn se yahn Dihvo vo:

—Ihyan tih ne, quenun cuma ye vederihquentiyon yahn chundah, sahn min che ndinan se yahn vaco chihnga. Chemin che ri rendetendah ye vaco chihnga che chenun ihyan.

²³Tuhme yahve Dihvo vo sahn chahn, ne rahn ye ri ye sahn:

—A devano nchuhn che ndiyu chundah che rendetendah se vaco chihnga.

²⁴Ihyan che vate ye rihquentiyon ye ne, ndete che cuahtecuhma ye van man ye nduco vih ne, hua co quendi ye cahcantiyon ye. ²⁵A namin no tun ihyan che chenun ye ama vah ne, ndete che cuahtecuhma ye van man ye nduco vih ne, hua co quendi ye cuahtenun ye min nduco vih. ²⁶A namin no tun chundah ne, ndete che cuhma se nduco vaco chihnga che rihquentiyon se ne, cuihno vederihquentiyon yahn se.

²⁷Namin cah Dihvo vo ama ejemplo sahn chahn, rahn ye:

—Ama sahn duco che conda se chete vaco ihyan che detino ye ne, atenan che dechiche se ihyan, tuhme co duco se yahn ye.

Tihca rahn ye te anduhneca ndete che a dechiche ye chundah, ndahco ndiya ye vederihquentiyon yahn se.

²⁸Quendi Dihvo vo rahn ye:

—Cuāco rahn rí nchuhn te nducuahn nunde che rahtendihco ihyan, nde nducuahn che chihnga rahn ye ne, co nchahco Dendiohs yahn ye. ²⁹Ate ihyan che ducherino ye Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, ametah nchahco cuahno Dendiohs yahn ye.

³⁰Tihc̄a r̄ahn Dihvo vo, te s̄ahn chahn ne, r̄ahn se te quenun vaco chihnḡa ihyan.

Nd̄a chaco Dihvo vo Jesucristo nduco dihno ye

³¹Chihno min ne, nd̄a chaco Dihvo vo nduco dihno ye. Chahtendi ye cūahn chevah, ne dechuh ye che cah ihyan. ³²Ihyan che vate ye chihto n̄an Dihvo vo ne, r̄ahn ye ri ye ihyan:

—Chaco ne nduco dihno ne, vatendi ye cūahn chevah, rinuhn ye ndih.

³³R̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cūaco te ihyan min che chacó m̄an, ihyan chahn che dihnó m̄an.

³⁴Tuhme chaconan ye rendihchero ye ihyan che vate ye cuahn chihto n̄an ye, ne r̄ahn ye:

—Nducoȳaca ihyan che chenun ye muhn ne, rihno ihyan anduhnecā ndete che chacó m̄an, anduhnecā ndete che dihnó m̄an, ³⁵te adecoduhno ihyan che runecade cochica ye nduhc̄a che nahn Chidá ne, rihno ihyan anduhnecā ndete che dihnó m̄an, anduhnecā ndete che cahvé m̄an, anduhnecā ndete che chacó m̄an.

Ejemplo yahn ama ihyan che retuhdo ye trigo

4 ¹T̄ama yune cuahn che ricuahn Dihvo vo chihto vine yahn Galilea ne, ama yahn ihyan chidama ye chihto n̄an ye. Nducote ama chito ihyan ne, chemin che chend̄a Dihvo vo chete ama barco che va min, cuahn ye ino cun metro cuahn chihto, ne quendi ye ricuahn ye. Nducoȳaca ihyan che chidama ye ne, vatendi ye ndiyahn chihto vine me, rihnevan ye. ²Dihvo vo ne, ama ndeh n̄an dehtenduh chicuahn ye ihyan chahn nduco ejemplo. Tuhc̄a r̄ahn ye ri ye ihyan chahn:

³—Cuihcovan nchuhn. Cuahn ama ihyan, retuhdo ye ndute ndata. ⁴Cuahn che retuhdo ye ne, chera neve ndute chihto yune, ne nd̄a yahda, cheh te. ⁵Chera te neve ndute n̄an che tah ra yahn chenun van tu. Chemin ne, nun quend̄ah, te hua ndeh yahn chendih. ⁶Ate cuahn che quend̄ah yahn ne, yuche yan, ne nducote metah cotah yano dihyoduto ne, chihno tih. ⁷Te neve ndute ne, chera van chano yan. Chendih chano yan me, ne hua chi yahn. ⁸Ate ndute che chera n̄an yahn ndah ne,

ama ndah chi. Ama o duto ne, chi ndico ndiche ndute yahn. Tama te o ne, chi ino raco yahn. Tama te o ne, chi ama ciento yahn.

⁹Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Nducoyaca nchuhn, condecadino ndah ne cava che conahn ne ejemplo min.

Dihvo vo Jesucristo ne, cah cuande ye deh cuande che deman nduco ejemplo ricuahn ye

¹⁰Adiva cuahn che a nahn nducoyaca ihyan chihno conahn ye ne, quenana Dihvo vo nduco nduh che ndichio ihyan apóstol yahn ye man, nduco te neve ihyan man. Chica ihyan chahn che cah cuande ye ihyan yahn ejemplo min. ¹¹Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cade te Dendiohs che co devano nchuhn yahn vederihquentiyon yahn ye. Ate ihyan che hua rinduco ye u ne, ricuahn ihyan deman nduco ejemplo, ¹²cava che ndihchero no ye, ate anduhneca ndete che hua ronan ye man, cahnevano no ye, ate hua conahn ye man. Nduco tihca ne, hua nto ino ye nunde yahn ye, ne hua nchahco Dendiohs yahn ye.

Recah cuande Dihvo vo Jesucristo deh conahn ejemplo yahn ihyan che retuhdo ye ndute ndata me

¹³Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Nducote hua chenahn nchuhn ejemplo min ne, ztaca co conahn ne ejemplo chenahn che va che nté? ¹⁴Ihyan che retuhdo ye ndute ndata me ne, nduhca ihyan che rahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs, rihnevan ama yahn ihyan. ¹⁵Ama o ihyan chahn ne, ndetahno renda chundah, ne redin se che rinan ye ndudo che a chihnevan ye. ¹⁶Ndute ndata che chera van tu me ne, nduhca ndudo me che rihnevan tama te o ihyan che renevahnecon ye numacuahn vedeyeno. ¹⁷Ate nduhca ama chendata che hua rengu, che metah cotah yano dihyoduto ne, tihchan ihyan chahn, te hua riquendi ye. Cuahn che rechuhrihn ye, o ndere redin ihyan nduco ye cava ndudo me ne, ndetahno rihcoman ye. ¹⁸A namin no tun ndute che chera van chano yan me ne, nduhca ndudo me che rihnevan tama te o ihyan. ¹⁹Ama rendedecadino ihyan chahn yahn ntiyon yahn ye ro ro man, rihncheh man ye ihyan cava vedecuihca

che va iyehñse cuh mañ, nahn co yahn ye ama ndeh nañ dehtenduh che va mañ. Chemin che hua ri redin ndudo me che ndah nduco ye. ²⁰Ate ndute che chera nañ yañ ndah me ne, nduhca ndudo me che rihnevan tama te o ihyan. Nduhca ama chendata che ri ndico ndiche ndute yahn, nduhca tama che ri ino raco yahn, nduhca tama che ri ama ciento yahn ne, tihca redin ndudo me che ndah nduco ihyan chahn.

Ejemplo yahn candil

²¹Namin nte Dihvo vo tama ejemplo. Rañn ye ri ye ihyan: —Nde ama ihyan hua renahn yañ ye candil cava che tihyon ye mañ cajón, o mañ yundo. Renahn yañ ye cava che cahco ye nañ che co ro dave numacuahn chete vah. ²²A tihnoça nducuahn ndudo che chenun ndeh che lado yahn ihyan, te andahre hua renahn ye meniyon, ate nda ro che va che conahn ye. ²³Nducoyaca nchuhn, condedecadino ndah ne deh conahn ejemplo cuh.

²⁴Quendi Dihvo vo rente ye nduco ihyan chahn, ne rañn ye: —Cuihco nchuhn cudado, te nahn che nduco cudado cahnevan ne Ndudo yahn Dendiohs. Ihyan che cahnevan ye nduco cudado ne, ndah conahn ye, nde tahque ndeh ca vededevano cah Dendiohs che conahn ye. ²⁵Tihca, te ihyan che devano ye vededevano yahn Dendiohs ne, nde tahque ndeh ca cah Dendiohs che codevano ye. Ate ihyan che hua devano ye ne, nde conañ ye dehtenduh che rihnevan ye.

Ejemplo yahn chendata che rihta

²⁶Quendi Dihvo vo rente ye nduco ihyan chahn, ne rañn ye: —Nduhca ndute ndata che rino ama ihyan ne, tihca vederihquentiyon yahn Dendiohs. ²⁷Ihyan min ne, riyado ye vino, ne ro ne, renecuan ye. Andahre hua devano ye taca va chendata yahn ye, ate chemin ne, riquendañ, ne rihta. ²⁸Yañ me ne, redin che ri yahn. Menañ ne, riquendañ yata yahn, ne adiva ne, riquendañ yama yahn. Tuhme ri ndute yahn. ²⁹Cuahn che a cuma ne, ndetahno cahca ihyan, te a nda ro yahn.

Ejemplo yahn ndute ndata che duche mostaza

³⁰Tuhme rañn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Nté t̄ama ejemplo c̄ava che codevano nchuhn t̄aca vederihquentiyon yahn Dendiohs. ³¹Nduhc̄a ndute nd̄ata che duche most̄aza che rino ihyan ne, tihc̄a vederihquentiyon yahn Dendiohs. Chemin ne, tahque c̄ahya che co t̄ama n̄an ndute nd̄ata che va iyehñse. ³²Ate adive che rehche ne, rihta nde tahque ri chahte che co t̄ama n̄an chendata. Ama rihta nde ri redin yahda ndaque te v̄an dune.

Nduhc̄a che rente Dihvo vo Jesucristo ejemplo

³³Nduco ndeh n̄an ejemplo nduhc̄a ejemplo chahn ne, ricuahn Dihvo vo Ndudo yahn Dendiohs ihyan chahn nduhneva che co conahn ye. ³⁴Dem̄an nduco ejemplo ricuahn ye. Ate cuahn che a dem̄an ye nduco ihyan apóstol yahn ye ne, rec̄ah cuande ye ihyan chahn nducuahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, chihco dihn ye yuhne t̄an

³⁵Ro min cuahn che chi man ne, r̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan apóstol yahn ye:

—Cuhn vo nduco nchuhn viche l̄ado c̄ah.

³⁶Tuhme chihcom̄an ihyan chahn nducoȳaca ihyan che chenun ye min, ne chahtenun ye chete b̄arco n̄an che quenun Dihvo vo, cuahn ye nduco vih. Namin cuahn t̄ama te o b̄arco nduco ye. ³⁷Ura min can̄an ama rano yuhne, ne ndedecuan nune vine me. Chenda nune chete b̄arco me, nde a rito.

³⁸Dihvo vo ne, quenun ye cuahn c̄ah b̄arco me, quiȳado ye, queta ye ama alm̄ada. Ndedetuhche ihyan chahn ihyan, ne r̄ahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿a hua cuande yahn ne che ndere coh vo muhn?

³⁹Tuhme necuan Dihvo vo, chihco dihn ye yuhne me, ne r̄ahn ye ri ye vine me:

—Cuihnde dihn. Ngüen.

Ndet̄ahno chehuan yuhne me, ne ama quendite dihn vine me.

⁴⁰Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—¿Dehco che redihya nchuhn ri? ¿A hua ritahno ne?

⁴¹Tuhme ama rahn ino ihyan chahn, ne r̄ahn ye ri ye vih:

—¿Duhra ihyan cuh che nde yuhne, nde vine, redinahn che rihquentiyon ye?

*Ndetendāh Dihvo vo Jesucristo ama yahn vaco
chihnga che chenun ama sahn yan Gadara*

5 ¹Nda Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye tama lado viche vine me, yahn yahn yan Gadara. ²Cuahn che ndiquenda ye chete barco me ne, nda ama sahn che chenun vaco chihnga sahn, chica se nan yayan. ³Min nan yayan che vaco se. Nde ama ihyan hua co dechiche ye sahn, nde huane nduco cadena. ⁴Ama ndeh yune redechiche ihyan tah se man, cah se man, ate rihno rendeh se cadena. Nde ama ihyan hua richa ye cahco dihn ye sahn. ⁵Nde ro nde rahn rechica se van chano man, nan yayan man, rah se man, renun yah man se sahn nduco tu man. ⁶Ate ro min cuahn che nda Dihvo vo ne, chinan se ihyan, ne cuahn se rano se chehntihya se nan ye. ⁷Numa dito se cah se:

—Jesús, Daya Dendiohs che ama yudo ye, ¿dehco che recahdenun ne yune yahn? Nde muhn nde nan Dendiohs, cahmá có ndih che hua din ne che chuhríhn.

⁸Tihca rahn se, te Dihvo vo ne, a chihco yudo ye vaco chihnga chahn, ne rahn ye:

—Vaco chihnga, ¡cuendiquendāh nchuhn! ¡Cuihcoman ne sahn tih!

⁹Tumerune ye sahn:

—¿Deh doche ne?

Ndahconan se yahn ye:

—Legión duché, te ama yahn ri nuhn.

¹⁰Tuhme ama rica se che hua dechuh ye vaco chihnga chahn ama lado. ¹¹Min nino van chano ne, chenan ama yahn cuche reh te. ¹²Ama rica vaco chihnga chahn ihyan:

—Cuede chuh ne nuhn cava che condā nuhn cuche sih.

¹³Cah yune Dihvo vo, ne ndiquendāh vaco chihnga chahn sahn min, ne chendā cuche chahn. Tuhme nduh che o mil cuche chahn ne, cochahn te rano te, cheranun te chete vine me, ne chih nducoyaca te.

¹⁴Sahn che redin se cudado cuche chahn ne, dihya se chi, ne chano se. Cuahn se, ngu se ndudo yahn ihyan che vate ye viyan man, rancho man. ¹⁵Tuhme cuahn ihyan chahn ndihchero ye deh che chi. Cuahn che nda ye nan Dihvo vo ne, ndihchero ye sahn che chenun vaco chihnga sahn ro menan

me. Min va se, a ntonun se tino yahn se. A va cuāco dave yahn se, ne dihya ye chi. ¹⁶Tuhme ihyan che ndihchero ye deh che chi ne, necāh cuande ye ihyan che ndā chahn, deh che chi yahn sahn min man, deh che chi yahn cuhe chahn man. ¹⁷Tuhme canan ihyan chahn rica ye Dihvo vo che ndāca ye yan min, nahn ye.

¹⁸Cuahn che chenda Dihvo vo chete barco me che nahn ye ne, rica sahn min ihyan che cah yune ye che conduco se ihyan. ¹⁹Ate hua cah yune ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Conahn cuahn ndevaque nan che chenan ihyan yehn. Cahme co ihyan yahn vederihno chahte che din Dihve Dendiohs ndoque man, nduhca che quenān vahino ye di man.

²⁰Tuhme conahn se yan vaco se nino yan Decápolis. Ama rente se yahn vederihno chahte che din Dihvo vo nduco se, ne ama chahn ino nducoyaca ihyan.

***Rica Jairo che din Dihvo vo Jesucristo
che ndoyahn tahn dihn daya se***

²¹Cuahn che nta Dihvo vo lado cuh yahn vine me ne, ndo dama ama yahn ihyan nan ye. ²²Ura min ne, ndā ama sahn ndinan yahn vaco che duche se Jairo. Cuahn che ndihchero se Dihvo vo ne, cuahn se chehntihya se nan ye. ²³Chica se favor ihyan, ne rahn se:

—Tahn dihn dayá, ama tahn ndi te, adeche coh te. Cuhn vo nduco ne, nahn tah ne tahn cava che ndoyahn te.

²⁴Tuhme cuahn Dihvo vo nduco se, ne ama yahn ihyan nduco ye ihyan, nde tuno chi chiche cuahn ye. ²⁵Min van ihyan chahn ne, nduco ama ndahta che cah te. Rendora te yun ro ro. A ri ndichio nduyo che quenān cah min tahn.

²⁶Ama dico sahn doctor tahn, ate ndere rechuhrihn te, te hua ndoyahn te. Chihno toh te nducuahn yahn te che va, ate nde tahque ri dito cah yahn te. ²⁷A chihnevan tahn min che rente ihyan yahn vederihno che redin Dihvo vo, ne din te fuerza che ndā te van ihyan. Chahn ndā te cuahn vedame Dihvo vo, ne nahn tah te tino yahn ye. ²⁸Tihca din te, te rahco te: “Ndete che co cade nahn tahn a mare tino yahn ye ne, ndoyahn.”

²⁹Ndetahno chehuan cah yahn te, ne checadino te che a ndoyahn te. ³⁰Tuhme checadino Dihvo vo che chinahn ama vederihno, ne ndaconan ye tumerune ye:

—¿Duh nahn t̄ah tino yáhn ne?

³¹R̄ahn ihyan apóstol yahn ye ri ye ihyan:

—A rendihchero ne te a_{ma} ndito c̄ahche ihyan n̄an ne.

¿Dehco che tumerune ne: “Duh nahn t̄ah tino yahn ne?”

³²Ate raconan muhn raconan min Dihvo vo, rendihchero ye cuahn chihto n̄an ye duh che nahn t̄ah tino yahn ye.

³³T̄ahn min ne, nde tuno rendoh te che vah te. Chahn nd̄a te, chehtihya te n̄an ye, ne nec̄ah cuande te ihyan nducuah̄n che chahno te chi. ³⁴R̄ahn ye ri ye t̄ahn:

—Dayá, nducote chitehne ne, a ndoyehn. A co nahn ndevaque ndete che nehn. Hua dehve rahque, te a ndoyehn.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndedetuhche ye t̄ahn d̄aya Jairo

³⁵Nde metah cuihno c̄ahma Dihvo vo cuahn che nd̄a a_{ma} o ihyan ndeva_{co} Jairo, ne r̄ahn ye ri ye sahn:

—A chih t̄ahn d̄aya ne. Ametah deh cuande che denduh ne Ihyan Ricuah̄n c̄ava che c̄ahn ye.

³⁶Chihnevan Dihvo vo che r̄ahn ihyan chahn, ate hua tumac̄ah ye. R̄ahn ye ri ye Jairo:

—Hua te co ran. Cuitehne che co conán di.

³⁷Tuhme quendi ye cuahn ye nduco Jairo, ne atenan Pedro man, Jacobo man, Juán che dihno Jacobo man, cahne_{cun} ye che cuahn ye nduco ye. ³⁸Cuahn che nd̄a Dihvo vo va_{co} Jairo ne, ndihchero ye che a_{ma} yáhn ihyan chenun ye min, raco ye man, rah ran ye man. ³⁹Tuhme chend̄a ye chete vah, ne r̄ahn ye ri ye ihyan chahn:

—¿Dehco che a_{ma} rah ran nchuhn man, raco ne man?, te t̄ahn dihn tih ne, dehve ndih te, te quiyado te.

⁴⁰Ate chihyon nan ihyan chahn ihyan. Tuhme ndetend̄ah vah Dihvo vo nducoyaca ye, ne cuahn ye nduco chida t̄ahn dihn me man, chaco te man, ihyan che nduco ye man, chend̄a ye nduco vih n̄an che quendite te. ⁴¹Chet̄ah ye t̄ah te, ne r̄ahn ye deva_{co} yahn ye:

—Talita cumi —che nahn c̄ahma: T̄ahn dihn, cuenecuen.

⁴²T̄ahn dihn me ne, a ri te ndichio nduyo. Ndetahno necuan te, canan rica te, ne a_{ma} cuahn ino ihyan chahn.

⁴³A_{ma} chihco yudo Dihvo vo che hua duhva c̄ahma che ndedetuhche ye t̄ahn, ne r̄ahn ye ri ye indih_{te} yahn te che c̄ah ye, cheh te.

Dihvo vo Jesucristo ne, nta ye yan vaco ye Nazaret

6 ¹Chica Dihvo vo yan Capernaum, ne conahn ye yan vaco ye Nazaret nduco ihyan apóstol yahn ye. ²Ama ro che rahtetuhno ihyan ne, chenda ye chete vaco, chicuahn ye. Ama yahn ihyan chihnevan ye che ricuahn ye, ne ama rahn ino ye. Rahn ye van man ye nduco vih:

³—Ihyan tih che vicheyahn me. María che chaco ye. Jacobo man, José man, Judas man, Simón man, a sahn chahn che dihno ye. Muhn yan vaco vo vate tahn cahve ye.

Nducote a rendihche ihyan Dihvo vo che min chihta ye ne, chemin che hua nevahnecon ye ihyan. ⁴Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Numachahte va vedeyahino nduco ihyan profeta. Ate ihyan yan vaco ye man, ihyan yahn ye man ne, hua yahino ye ihyan.

⁵Nducote cheche chedave yahn ihyan yan chahn ne, ama o no vederihno din Dihvo vo yan min. Nahn tah ye ama o ihyan cah, din ye che ndoyahn ye. ⁶Rahn ino Dihvo vo yahn che hua chitahno ihyan yan vaco ye ihyan. Chihno min ne, cuahn ye nduh yan nduh yan che nino, quendi ye ricuahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, dechuh ye ihyan apóstol yahn ye che cahn ye cuahndudo ye

⁷Dihvo vo Jesucristo ne, cah ye nduh che ndichio apóstol chahn nan ye. Dechuh ye ihyan cade o cade o ye queri ama yan. Din ye che cuahtenan cuma ihyan chahn vederihquentiyon, cava che cuahn che tahn nun ye ihyan che chenun vaco chihnga ihyan ne, ndetendah ye vaco chahn.

⁸⁻⁹Chihquentiyon ye che quenda ihyan chahn indahco yahn ye man, che tihyon cah ye ndaco yahn ye man, che conun ye ama no cahteca ye man. Ate dehtenduh chenhahn ne, hua co quenda ye, nde huane dino man, nde huane pan man, nde huane tume man. ¹⁰Namin rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Adecotino vaco ihyan nan che nevahnecon ye nchuhn ne, min cuahtenan ne nde tuno ro che ndaca ne yan. ¹¹Ihyan yan che hua ntumanecun ye nchuhn man, che hua cahcovan ye che cuahndudo ne man ne, condaca ne yan vaco ye, ne condahde ne yaca che chenah cah ne, cava che tihca nahme

ne ihyan che hua ndahca redin ye. Cuaco rahn ri nchuhn te cuahn che a nda ro che techecade Dendiohs nunde yahn nducoyaca ihyan ne, tahque chuhrihn ihyan chahn che co ihyan yan Sodoma man, ihyan yan Gomorra man.

¹²Tuhme cuahn ihyan chahn rahndudo ye che nahn che nto ino ihyan nunde yahn ye. ¹³Namin retendah ye ama yahn vaco chihnga che chenun ihyan, ne racotahme ye aceite ama yahn ihyan cah, redin ye che rendoyahn ye.

Nduhca che chih Juan Bautista

¹⁴Ro min ne, ama rente ihyan yahn vederihno che redin Dihvo vo, ne checadino rey Herodes. Tuhme rahn rey me:
—A ntuche Juan Bautista van tenahn. A ihyan min che redin ye vederihno che tihchan.

¹⁵Nahn ihyan ne, rahn ye te ihyan profeta Elías che quechica ye. Nahn tun ihyan ne, rahn ye:

—Ihyan cah ne, ama ihyan profeta nduhca ihyan profeta che chahte ye a rahn me.

¹⁶Ate hua chitahno Herodes che rente ihyan chahn, ne rahn se:

—Ihyan cah ne, Juan Bautista ihyan. A ihyan cah che chihquentiyón sandado che chihca yan se dando ye. Man ne, a ntuche ye van tenahn.

¹⁷Tihca rahn rey me, te a man se chihquentiyon se sandado che din se preso Juan, chaconuhn se ihyan vacoyahn, dechiche se ihyan nduco cadena. Tihca chahno chi Juan, te tihca nahn Herodías, tahn ndahta yahn Felipe, sahn min che dihno rey me. Rey me ne, ndere quenan se nduco te. ¹⁸A rahn Juan ri ye rey me:

—Hua ndahca redin ne che quenan ne nduco ndahta yahn dihno ne.

¹⁹Nducote tihca rahn Juan ri ye rey me ne, chemin che ama nahn cahno Herodías ihyan. Ate hua chi chihno te ihyan ura min. ²⁰Herodes ne, renevahnecon se Juan, te a devano se te ihyan min ne, ihyan ndah ye, ndiyu ihyan nunde ye. Chemin che hua rahnecon se che cahno te ihyan. Cuahn che rihnevan rey me che rente Juan ne, andahre hua ndah renahn se, ate rihnevan se numacuahn vedeyeno. ²¹Ate nda ama ro che ndahca chahno Herodías chi. Din rey me vihcoduche se, ne

reçah se reh nducoyaca intiyahn yahn se man, ihyan ndinan yahn sandado yahn se man, ihyan nahh che vate ye estado yahn Galilea man. ²²Ura che a vate vihco ye ne, chenda tahn daya Herodias, ndeh te, ne rey me nduco ihyan che vate ye reh ye nduco vih ne, ama çah yeno ihyan. Tuhme rahn rey me ri se tahn:

—Cuique adecodehno che nehn, ne té di.

²³Çah se ndudo yahn se tahn, ne rahn se:

—Adecodehno che nehn, andahre man va nan che rihquentiyón, té di.

²⁴Ndiquendah te, ne cuahn te çacarune te chaco te, ne rahn te:

—¿Deh çacá?

Ndahconan chaco te:

—Cuique tin Juan Bautista.

²⁵Ndetahno chenda tun te nan che quenun rey me, ne rahn te ri te sahn:

—Man ne, nahh che te ne u meniyon tin Juan Bautista chete ama cuh.

²⁶Tuhme ama chi ran rey me. Ate nducote a çah se ndudo yahn se tahn nan nducoyaca ihyan che vate ye min nduco se ne, chemin che dinahn se ndudo yahn se. ²⁷A ura min no chihquentiyon se ama sandado che çahn se ngua se tin Juan.

²⁸Chahn sandado me vacoyahn, chihca yan se dando Juan. Quenda se tin ye chete ama cuh, ne çah se tahn. Tahn min ne, quenda te çah te chaco te.

²⁹Cuahn che checadino ihyan che chinduco ye Juan te a chih ye ne, chahn ye chengua ye ihyan, ne chihche ye ihyan.

Çah Dihvo vo Jesucristo, cheh uhn mil ihyan

³⁰Adiva ne, ndaconan ihyan apóstol chahn, ndo dama ye nduco Dihvo vo, ne neçah cuande ye ihyan nducuahn che din ye man, nducuahn che chihuahn ye man. ³¹Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn ama cuan nan che deman, cuahtetuhno vo tah.

Tihca rahn ye, te ama yahn ihyan, ihyan che renda ye man, ihyan che renahn ye man, ne nde che cheh ye hua rinun yahn ye. ³²Tuhme quenun Dihvo vo chete ama barco nduco ihyan

apóstol chahn, ne cuahn ye ama cuān ñan che metah duhva. ³³Ate ama yahn ihyan ndihchero ye che cuahn ye, ne nchanan ye ihyan. Tuhme chica ihyan chahn yan vāco ye, ne rica cah ye, cuahn ye cuahn ñan che cuahn Dihvo vo, nde tahque nun nda ye min. ³⁴Cuahn che ndiquendāh Dihvo vo chete barco me ne, ama yahn ihyan ndidāma ye. Quenan vahino ye ihyan chahn, te nduhcā itecuche che metah duh che redin cuđado ite ne, tihchan ye. Tuhme canān Dihvo vo, chicuahn ye ihyan ama ndeh ñan dehtenduh. ³⁵Cuahn che a chi chino me ne, nda ihyan apóstol chahn ñan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Muhn ne, yahn ñan che metah duhva, ne man ne, a chi chino. ³⁶Cuedechuh ne ihyan sih cuahn yan che nino, çava che cua ye che cheh ye, te muhn ne, metah deh che cheh ye.

³⁷Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Nchuhn cocah ne, cheh ihyan sih.

—Tumerune ihyan chahn ihyan:

—Nahn o ciento tume denario che cua nuhn pan, cheh ihyan sih. ¿A nahn ne che tihcā din nuhn ne?

³⁸Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—¿Tava pan va yahn nchuhn? Cuahn ne quendihchero ne.

Cuahn che ndihchero ihyan chahn ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Va uhn pan nduco o yahca.

³⁹Dechuh Dihvo vo ihyan apóstol chahn che cahma ye nduco nducoyāca ihyan che cuahte ye ñan yune cue, codāma ye ama ama cuān nduco vih. ⁴⁰Tihcā dinahn ye, ne ama o cuān ne, chahte ama ciento ye, ne tama te o cuān ne, chahte o raco ndiche ye. ⁴¹Tuhme chetāh Dihvo vo nduh che uhn pan chahn nduco o yahca chahn. Cha yāco ñan ye ñan ro, ne cah ye nundihve cuahn Dendiohs. Tuhme ndeh ye pan chahn, ne cah ye ihyan apóstol, çava che cah ye, cheh nducoyāca ihyan chahn. Namin yahca chahn ne, ndeh Dihvo vo, ne cheh nducoyāca ye. ⁴²Cheh ndah nducoyāca ihyan chahn nde ñan che chito ihyan. ⁴³Adiva ne, nedin dāma ihyan apóstol chahn nducuahn pan che ngāva, ne chi ndichio cuahte. Namin nedin dāma ye che ngāva yahn yahca chahn. ⁴⁴Vān nducoyāca ihyan che cheh ye ne, nduco uhn mil ihyan chahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, rica ye ñan nune vine

⁴⁵Ndetāhno dechuh Dihvo vo Jesucristo ihyan apóstol che conda ye chete barco me, chuh ye tama lado viche cah, cuahn

nan yan Betsaida. Tuhme ndedechuh ye nducoyaca ihyan chenahn chahn. ⁴⁶Cuahn che ndedechuh ye ihyan chahn ne, cuahn ye ama tingüete cava che covah ye.

⁴⁷Cuahn che chi man me ne, a nde mendahn vine me cuahn barco me nduco ihyan apóstol chahn. Dihvo vo ne, a deman ye quenan ye tingüete me. ⁴⁸Ndihchero ye che ama chi cuno ihyan chahn che richa ye barco me, te cuan nan che rechi yuhne cuahn ye. Adiva, ura che a nino co dave ne, cuahn Dihvo vo, rica ye nan vine me, nde a nahn chunnan ye ihyan chahn. ⁴⁹Cuahn che ndihchero ihyan chahn che rica Dihvo vo nan vine me ne, rahco ye te co vaco chihnga cochi, nde tuno cah ye che vah ye. ⁵⁰Nducoyaca ihyan chahn ne, ndihchero ye che cochi Dihvo vo nan nune, ate nducote hua nchanan ye ihyan ne, ama dihya ye chi. Ndetahno rahh Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Hua dihya nchuhn co, te a u che cochí. Hua dehve rahco ne.

⁵¹Tuhme chenda ye chete barco me nan che chenun ihyan chahn. Ndetahno chehuan yuhne me, ne ama rahh ino ihyan chahn. ⁵²Ama rahh ino ye, te nducote cheche chedave yahn ye ne, metah cuihno conahn ye yahn vederihno che din Dihvo vo nduco pan chahn.

***Nda Dihvo vo Jesucristo yahn yahn Genesaret,
ne din ye che ndoyahn ihyan cah***

⁵³Cuahn che a chuh Dihvo vo nduco ihyan apóstol chahn tama lado viche cah ne, nda ye yahn yahn Genesaret, ne dechiche ihyan chahn barco me chihto vine me. ⁵⁴Cuahn che a ndiquenda Dihvo vo chete barco me ne, ndetahno nchanan ihyan yan min ihyan. ⁵⁵Tuhme cuahn ihyan chahn rano ye numachahte chihto yan, ne canan ye retechecan ye ihyan cah yahn ye nduco yundo, regu ye ihyan cuahn nan che quenun Dihvo vo. ⁵⁶Adecotino nan che renda Dihvo vo, andahre yan cahya man, andahre yan rahte man, andahre viyata man, min racondihte ihyan chahn ihyan cah yahn ye chihto yune. Rica ihyan chahn che cah yune Dihvo vo cuaconahn tah ihyan cah chahn andahre chihto tino yahn ye. Nducoyaca ihyan cah che chaconahn tah ye tino yahn ye ne, ndetahno ndoyahn ye.

Nduhca che rahtendihco ihyan nunde

7 ¹Sahn fariseo man, sahn devano ley che dirun Moisés che chica se yan Jerusalén man ne, ndo dama se nan

Dihvo vo. ²⁻⁵Sahn chahn nduco nducoyaca ihyan naci^on yahn Israel chenahn ne, riquendi se costumbre che chihco ihyan ndico yahn se che renano se tah se ura che cheh se man, ura che renda se che rahn se ndihve man. Rahco se te nduco tihca ne, redinahn se che rihquentiyon Dendiohs. Namin renano se vaso man, jarro man, dehtenduh chenahn che retoh se man. Ndiherero se che reh ihyan ap^ostol, ne hua renano ye tah ye nduhca costumbre yahn se, ne rahn se ri se Dihvo vo:

—¿Dehco che hua renano ihyan ap^ostol yahn ne tah ye ura che reh ye nduhca che chihco cade ihyan ndico yuhn vo ne?

⁶Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn:

—¡O nan o chende nchuhn! Riquendah cuaco nduhca che dirun ihyan profeta Isaías yahn ne tuhca:

Dendudo no che rahn sahn sih che ritahno se Dendiohs, te hua cuaco.

⁷Nde hua cochihve che rendeva se yavenan Dendiohs, te ricuahn se costumbre yahn man se, redin ca se che vederihquentiyon yahn Dendiohs.

⁸Tihca redin nchuhn. Rihcoman ne vederihquentiyon yahn Dendiohs, ne riquendi ne costumbre yahn man ne. Renano ne jarro man, vaso man, ama ndeh nan ca dehtenduh che tihchan redin ne.

⁹¡Ama vivo nchuhn che rahco ne! Riquendi ne costumbre yahn man ne, ne rihcoman ne vederihquentiyon yahn Dendiohs.

¹⁰Moisés ne, dirun ye tuhca: “Cuendeva yavenan chide man, yavenan cheque man.” Namin dirun ye: “Adecoduhno ihyan che cahva ye yahn chida ye o cahva ye yahn chaco ye ne, quenán cuma che cahno ihyan yan ihyan.” ¹¹Ate ndotenan che quendi nchuhn vederihquentiyon min ne, ricuahn ne ihyan che cahma ye co ye indihthe yahn ye: “Hua co conán nchuhn, te nducuahn che va yahn ne, a ndihco mendahn che co vedino nan Dendiohs.” ¹²Adecoduhno ihyan che cahma ye tihca ne, redin nchuhn fuerza ihyan che dinahn ye, ne hua rahnecon ne che conan ye indihthe yahn ye.

¹³¡Ama ndeh nan ca dehtenduh che tuhchan redin nchuhn! Rihcoman ne vederihquentiyon yahn Dendiohs, ne riquendi ne costumbre yahn man ne.

***Rahn Dihvo vo Jesucristo te ndiyu cava dehtenduh
che reh ihyan che chendihco ye nunde***

¹⁴Nedin dama Dihvo vo ihyan, ne rahn ye:

—Cuihcovan ndah nchuhn cava che conahn ne che cahmá nduco ne: ¹⁵Nducuahñ che chihnga che riquendah chete chedave yahn ihyan ne, a cava chemin che chendihco ye nunde, ndiyu cava dehtenduh che reh ye. ¹⁶¡Cuihcovan ndah ne cava che conahn ne!

¹⁷Cuahn che chica Dihvo vo min, ndondá ye vah ne, chica ihyan apóstol ihyan che cah cuande ye ihyan deh conahn che nte ye me. ¹⁸Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Namin nchuhn dama ri ne nduco ihyan sih, te hua renahn ne. Nducuahñ che reh ihyan ne, ndiyu cava chemin che chendihco ye nunde, ¹⁹te vacochendereh yahn ye rahn, ndiyu chete chedave yahn ye.

Tihca chicuahñ Dihvo vo che ndiyu cava dehtenduh che reh ihyan che chendihco ye nunde.

²⁰Quendi ye, ne rahn ye:

—Nducuahñ che chihnga che rendedecadino ihyan man, che redin ye man ne, a cava chemin che chendihco ye nunde. ²¹Chete chedave yahn ihyan riquendah che chihnga rendedecadino ye man, reduco ye man, rihno vih ye man, ²²rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco ye nduco ye man, nahn yahn ye dehtenduh yahn ihyan man, rihñcheh ye man, duhtuno ihyan ye man, ndere ihyan ye man, ve ye man, yade ye man, nine ye man. ²³Nducuahñ dehtenduh chemin chan ne, reconan chete chedave yahn ihyan, ne a cava chemin che chendihco ye nunde.

***Ama tahn tama nación ne, chica te Dihvo
vo Jesucristo che conan ye tahn***

²⁴Chica Dihvo vo min, ne cuahn ye cuahn yahn yahn yan Tiro man, Sidón man. Cuahn che nda ye ne, ndaca ye ama vah nan che conan ye. Hua nahn ye che cadino ihyan che min quenan ye, ate a cade no che checadino ihyan. ²⁵Min va ama tahn dihn che quenun vaco chihnga tahn. Ndetahno che checadino chaco te che nda Dihvo vo ne, chahn te nan quenan ye, ne chehntihya te nan ye. ²⁶Tahn min ne, ndiyu tahn nación yahn Israel, te tahn tama nación. A min Sirofenicia yan vaco te. Chica te Dihvo vo che ndetendah ye vaco chihnga che quenun tahn dihn yahn te. ²⁷Ate rahn Dihvo vo ri ye tahn:

—Ihyan yahn ne, ama rendotenan ye che conán ihyan. Ndete che conán di ne, anduhñeca ndete che cahneví pan che reh chechaya, cah, cheh yahna.

²⁸Ndaconan te, ne rahn te ri te ihyan:

—Dihvé, cuāco che rahn ne. Ate yahna ne, rahtenun te man mesa, ne rendāca dache chende checāhya reh te.

²⁹Tuhme rahn ye ri ye tahn:

—Ndahca ndaconen. Co nahn. Vaco chihnga me ne, a ndiquendāh tahn daye. ³⁰Conahn te, ne cuahn che nta te ndevāco te ne, nta ca te daya te che quendite te nan yundo. A ntiquendāh vaco chihnga me tahn.

***Din Dihvo vo Jesucristo che ndoyahn ama sahn
che nde chato se man, nde lihme se man***

³¹Chihno neve ro ne, ndaca Dihvo vo yahn yahn Tiro, nchuh ye yan Sidon man, te neve yan cahya che nino yan Decapolis man, ne nta ye nan va vine yahn Galilea. ³²Min nda ama o ihyan, nda ye ama sahn che nde chato se man, nde lihme se man, ne chica ye Dihvo vo che nahn tah ye sahn, din ye che ndoyahn se. ³³Quenda Dihvo vo sahn ama lado, ne terun ye ndutitah ye iverevan se man, nahn tah ye chihya se nduco nunedan ye man. ³⁴Chenihyon nan ye cuahn nan ro, ne chenahn ino ye che chi ndache ye, ne rahn ye:

—¡Efata! —che nahn cahma: ¡Condah!

³⁵Ndetahno chihnevan se man, ndiquendāh cahñ se man.

³⁶Tuhme chihquentiyon Dihvo vo che hua cahma ihyan chahn ta ca chi che ndoyahn sahn min. Ate cuahn che rihquentiyon ye che hua cahma ihyan ne, nde tahque racotuhn ca ihyan ndudo. ³⁷Ama rahn ino nducoyaca ihyan, ne rahn ye:

—¡Ama ndahca nducuahn che redin ihyan cuh! Nde ihyan che chato ye ne, redin ye che ri rihnevan ye, ne ihyan che lihme ye ne, redin ye che ri rente ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, cah ye, cheh cun mil ihyan

8 ¹Tahn min ne, ama yahn ihyan ndidama ye nan Dihvo vo, ne ametah che cheh ye. Tuhme cah Dihvo vo ihyan apóstol, ne rahn ye ri ye ihyan:

²—Renan vahinó ihyan sih, te a ino ro che chenan ye nducó, ne man ne, ametah che cheh ye. ³Ndete che ndedechuh ihyan che hua cheh ye ne, condave cuno ye cuahn yune, te nahn ye ne, yahn yan vaco ye.

⁴Tuhme rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Ate ¿deh çah vo, cheh ye?, te muhn ne, metah dehva.

⁵Tumerune Dihvo vo ihyan chahn:

—¿Tava pan va yahn nchuhn ne?

Ndahconan ye:

—Ndache pan va yahn nuhn.

⁶Tuhme chihquentiyon Dihvo vo che cuahte nducoyaca ihyan ndiyahn. Chetah ye nduh che ndache pan chahn, ne cuahn che a necah ye nundihve cuahn Dendiohs ne, ndeh ye. Tuhme çah ye pan me ihyan apóstol chahn çava che çah ye, cheh nducoyaca ihyan. ⁷Namin va neve yahca çahya, ne ndaconan çah Dihvo vo nundihve cuahn Dendiohs. Tuhme dechuh ye ihyan apóstol chahn, çava che çah ye yahca me, cheh nducoyaca ihyan chahn. ⁸Cheh nducoyaca ye nde nan che chito ihyan. Chihno min ne, nedin dama ihyan apóstol chahn nducuahn che ngava, ne chito ndache cuahte. ⁹Ihyan che cheh ye ne, ri tenduh cun mil ihyan. Tuhme ndedechuh Dihvo vo ihyan chahn, ¹⁰ne chenda ye chete ama barco nduco ihyan apóstol yahn ye, cuahn ye nduco vih cuahn yahn yahn yan Dalmanuta.

***Sahn fariseo ne, rica se che din Dihvo vo
Jesucristo ama vederihno, ndihchero se***

¹¹Cuahn che nda ye min ne, nda neve sahn fariseo, ne canan rente se nduco Dihvo vo, retumarande se ihyan. Chica se che çaca ye Dendiohs che conahn ama vederihno, ndihchero se. ¹²Ama chenahn ino Dihvo vo che chi ndache ye çava se, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ihyan che vate ye man ro cuh ne, hua ndahca che retumarande ye Dendiohs, rica ye ama vederihno ndihchero ye. Cuaco rahn ri nchuhn te Dendiohs ne, hua tumacah ye yahn ye.

¹³Tuhme chihcoman ye sahn chahn, ne ndonda ye chete barco me, tuche ye tama lado viche yahn vine me.

***Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye te ndudo che ricuahn
sahn fariseo ne, anduhneca ya yahn pan***

¹⁴Ihyan apóstol ne, chinan ye, hua quenda ye deh che cheh ye. Atenan ama pan nda ye. ¹⁵Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuihco nchuhn cudādo. Hua tumacāh ne yahn ya yahn sahn fariseo man, ya yahn Herodes man.

¹⁶Tuhme canan rente ihyan chahn nduco vih:

—Tihca rahn ye, yahn che hua nda vo pan.

¹⁷Checadino Dihvo vo che tihca rente ihyan chahn. Ate nducote a rahn ye yahn ndudo che ricuahn sahn chahn ndiyu yahn pan ne, chemin che chihya ye ihyan:

—¿Dehco che rahn nchuhn yahn che hua nda ne pan? ¿A hua retumacadino nchuhn? ¿Dehco che ama cheche chedave yahn ne? ¹⁸¿A nduhneca ndete che hua ro nan ne? ¿A nduhneca ndete che hua rihnevan ne? ¿A hua renecahco ne?

¹⁹Cuahn che chihcachéh uhn mil ihyan nduco uhn pan ne, ¿tava cuahte pan che ngava nedin dama ne ne?

Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye:

—Ndichio cuahte nedin dama nuhn.

²⁰Namin no tun cuahn che chihcachéh cun mil ihyan nduco ndache pan ne, ¿tava cuahte pan che ngava nedin dama ne ne?

Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye:

—Ndache cuahte nedin dama nuhn.

²¹Tuhme rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Me ¿taca che hua renahn ne?

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che chi ro nan ama sahn nan ve

²²Ura che nda Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye yan Betsaida ne, nda ama o ihyan nan ye, nda ye ama sahn nan ve, ne chica ye Dihvo vo che cuaconahn tah ye sahn, din ye che ndoyahn se. ²³Tuhme chetah ye tah sahn nan ve me, quenda ye sahn cuahn chihto yan. Nahn ye nunedan ye ndutinān se, ne tumerune ye sahn ndete che a ro nan se.

²⁴Sahn min ne, ndihchero se cuahn chihto nan se, ne rahn se ri se ihyan:

—A ri ro nan ihyan che vatechica ye. Ate nduhca che ro yahn rahte, tihca ro ye.

²⁵Nahn tah ye ndutinān se tama yune, ne ndetahno a chi ro nan ndah se. ²⁶Tuhme ndedechuh ye sahn cuahn ndevaco se, ne rahn ye ri ye sahn:

—Hua conda yan tih, nde hua cahme nduco nde ama ihyan sih taca chi che ndoyehn.

Pedro ne, rahn ye te Dihvo vo Jesucristo ne, a ihyan min che a va cåde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse

²⁷Chihno min ne, quenda Dihvo vo ihyan apóstol yahn ye, cuahn ye nduco vih nan yan cahya cuahn chihto yan Cesarea de Filipo. Cuahn che chenun ye yune ne, tumerune ye ihyan chahn:

—¿Duh u, rahn ihyan ne?

²⁸Ndahconan ihyan chahn yahn ye:

—Ama o ihyan ne, rahn ye te ndih ne, Juan Bautista. Tama te o ye ne, rahn ye te ndih ne, Elías. Tama te o ye ne, rahn ye te ndih ne, ama cha ihyan profeta.

²⁹Tuhme tumerune ye ihyan chahn:

—Me nchuhn, ¿deh rahn ne yahn ne?

Ndahconan Pedro, ne rahn ye ri ye ihyan:

—A ndih che a va cåde che chi ne ndedevahn ne ihyan iyehnse.

³⁰Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn che hua cahma ye chemin nduco nde ama ihyan.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye te cahno sahn nunde ihyan

³¹Tuhme cah cuande Dihvo vo ihyan apóstol yahn ye, ne rahn ye:

—U che rinducó nducoyaca ihyan ne, va che ama chuhríhn. Intiyahn man, chidocuyan ndinan man, sahn devano ley che dirun Moisés man ne, co tan se nducó, ne cahno se u. Ate cuihno ino ro ne, va che ntuché van tenahn.

³²Nduco chemin ne, cah cuande ndah Dihvo vo ihyan chahn nduhca che cuahno co ye. Tuhme quenda Pedro ihyan ama lado, ne yahve ye ihyan cava che hua cah yune ye che tihca cuahno co ye. ³³Ate chaconan Dihvo vo ndihchero ye ihyan apóstol chenahn, ne chihya ye Pedro:

—Di ne, ¡nduhca chundah, di! ¡Cuehn ama lado! ¡Hua din vahche yahn!, te di ne, ihyan iyehnse di, nde hua renehn che nahn Dendiohs.

³⁴Ura min ne, cah Dihvo vo ihyan apóstol man, ihyan che chenun nduco ye man, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Adecoduhno ihyan che nahn conduco ye u ne, va che cahcoman ye vedeyeno yahn man ye. Hua co che dendudo

no conduco ye u, te va che çahco mendahn ye ihyan çava che conduco ye u, andahre conahn yah ye nan ama cruz çavá. ³⁵Tihça, te adecoduno ihyan che hua nahn çahco mendahn ye ihyan çava che conduco ye u ne, va che conda ye. Me adecoduhno ihyan che conduco ye u numacuahn chedave yahn ye ne, hua dehve din yahn andahre çahno sahn nunde ihyan yahn che ritahno ye u man, ndudo ndah yahn man, te ndevahn ye. ³⁶Andahre nedin dama ihyan nducuahn vedecuihca che va iyehense, ate çehra cochihve yahn ye ndete che va che conda ye?, ³⁷te hua cochihve vedecuihca nan Dendiohs çava che ndevahn ihyan. ³⁸Tihça, te adecoduhno ihyan che co cuihnän ye çava u man, çava ndudo yahn man, nan ihyan nunde che rahcotahn ye yahn Dendiohs ne, namin u che rinducó nducoyaca ihyan ne, co cuihnän çava ye ro che numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá ndá nduco ángel ndah.

9 ¹Quendi Dihvo vo rahn ye nduco ihyan chahn:
—Cuaco rahn rí nchuhn te ama o ihyan che chenun ye muhn nduco vo ne, vate ca ye iyehense nda ro che numacuahn vedeyudo conahn vederihquentiyon yahn Dendiohs.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndo diyahn ye

²Chihno an ro me ne, quenda Dihvo vo Pedro man, Jacobo man, Juan man, cuahn ye nduco vih ama tingüete. Min ndo diyahn ye nan ihyan chahn. ³Tino yahn ye ne, ama ndo cua nduhça ihve, nde tuno diyahn ro. Nde ama ihyan renan che vate ye muhn iyehense cuh ne, hua co din ye che tihça ndo cua. ⁴A denan chihnde ro Elías nduco Moisés, ne ndihchero ihyan chahn che rente ye nduco Dihvo vo. ⁵Tuhme rahn Pedro ri ye Dihvo vo:

—Ihyan ricuahn yahn, ama ndahça che chenun vo muhn. Dendah nuhn ino vache vah. Ama nan che cuhnde ne, tama nan che cuhnde Moisés, ne tama nan che cuhnde Elías.

⁶Tihça rahn ye, te ama dihya ihyan chahn chi, nde hua rentaquino ye deh che çahma ye. ⁷Ura min chiya ama man, quendihco nan che chenun ihyan chahn. Van man me ne, chenun ama ndudo che rahn tuhça:

—Sahnguh che Dayá. Yahinó sahn. Che çahma se ne, chemin che codinahn nchuhn.

⁸A denan cuahn che ndihchero ihyan chahn ne, ametah duhva. A deman Dihvo vo nti ye.

⁹Ura che cuenchan ihyan chahn cuete me ne, rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Hua cahma nchuhn nduco nde ama ihyan yahn vederihno che ndihchero ne nde nda ro che u che rinducó nducoyaca ihyan ntuché van tenahn.

¹⁰Dinahn ihyan chahn che rahn Dihvo vo, chahtenun ino ye vederihno min, ne retumerune vih ye:

—¿Dehra conahn ndudo che tihca rahn ye che ntuche ye van tenahn ne?

¹¹Numanahn che chenun yune ca ye ne, tumerune ye Dihvo vo:

—¿Deh cuande che rahn sahn devano ley che dirun Moisés che Elías va che chi ye menan ne?

¹²Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye:

—Cuaco te va che chi Elías menan, ne ndahco cade ye nducuahn. Ate, ¿a renahn ne nduhca che ndirun yahn nan Ndudo yahn Dendiohs?, te a ndirun te u che rinducó nducoyaca ihyan ne, va che chuhríhn man, va che ndahchenan ihyan u man. ¹³Ate rahn rí nchuhn te a nda Elías, ne din tan ihyan nduco ye nduhca che a ndirun yahn ye nan Ndudo yahn Dendiohs.

***Dihvo vo Jesucristo ne, ndetendah ye vaco
chihnga che quenun ama sahn dihn***

¹⁴Cuahn che nta Dihvo vo nan che chenun ihyan apóstol chenahn ne, ndihchero ye che ama ndito ihyan. Sahn devano ley che dirun Moisés ne, rahteruhn chende se nduco ihyan apóstol. ¹⁵Ndetahno che ndihchero ihyan che chenun ye min Dihvo vo ne, cuahn ino nducoyaca ye, ne aderano ye chahn ye necah ye Dendiohs ihyan. ¹⁶Tumerune Dihvo vo ihyan apóstol chahn:

—¿Deh cuande che rahteruhn chende sahn sih nduco nchuhn ne?

¹⁷Tuhme chenda mendahn ama ihyan che quenun ye van ihyan chahn, ne rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn yahn, hua te u ne, nda ndevah, te rahco te muhn quenun ne. Nda sahn dayá che quenun ama vaco

chihngá sahn, nedin che ndi lihme se. ¹⁸Adecotino che rinuhn yahn se ne, redin vaco chihngá me che rendava se. Riche yan chende se man, reh dihyon se man, ri cheche se man. U ne, chicá ihyan apóstol yahn ne che ndetendah ye vaco chihngá me sahn, ate hua chi ndetendah ye.

¹⁹Tuhme rahn Dihvo vo:

—¡Ama rendedecadinó cava nchuhn! ¿Dehco che hua ritahno ne? ¿Ticuahn cahcoman ne vedenine yahn ne, co ne ihyan? Cuahn ne nguan ne sahn.

²⁰Tuhme chehua ihyan chahn sahn dihn me, ne cuahn che checadino vaco chihngá me che a ihyan min che Dihvo vo Jesucristo ne, din che nuhn yahn sahn dihn me, ne chendava se. Racondihte yahn se man, riche yan chende se man.

²¹Tumerune Dihvo vo chida se:

—¿A rahn che tihca ri yahn se ne?

Ndahconan chida se, ne rahn ye:

—Nde ro che lihn se. ²²Ama ndeh yune redin vaco chihngá me che rendahnun se vacoyahn man, van nune man, che nahn cahno sahn. Ate ndete che co ndetendah ne vaco chihngá me sahn ne, conan vahino ne nuhn, cuinan ne nuhn.

²³Rahn Dihvo vo ri ye chida sahn dihn me:

—Ndete che ritehne ne, adecodehno che caque ne, conahn.

²⁴Ndetahno rahn chida sahn dihn me numa dito ye:

—Ritahnó. Ate cuenan ne u cava che tahque ndah cotahnó.

²⁵Ndihchero Dihvo vo che ama ridama ihyan, ne numacuahn vedeyudo chihquentiyon ye vaco chihngá me, ne rahn ye:

—Vaco chihngá che redin che nde lihme nde chato sahn dihn tih, rihquentiyón di che ndiquendah, cahcoman sahn. Ametah ndaconen conda sahn.

²⁶Tuhme cah vaco chihngá me, din che ama chih dihca sahn dihn me, ndiquendah sahn. Chih tahn sahn dihn me, quendite dihn se, ne ama yahn ihyan rahn ye che a chih se. ²⁷Ate chetah Dihvo vo tah se, ndedecuan ye sahn, ne chandi se.

²⁸Chihno min ne, conahn Dihvo vo, ne cuahn che a ndonda ye vah ne, tumerune ihyan apóstol chahn ihyan devavih, ne rahn ye:

—¿Deh cuande che hua chi ndetendah nuhn vaco chihngá me ne?

²⁹Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cava che ndetendah vo vaco chihnga chemin chan ne, nahn che covah vo man, cuahte vo yahte man.

Rahn Dihvo vo Jesucristo tama yune te va che cahno se ihyan

³⁰Chihno min ne, chica ihyan chahn min cuahn ye. Chuh ye estado yahn Galilea, ate hua nahn Dihvo vo che cadino nde ama ihyan, ³¹te ricuahn ye ihyan apóstol yahn ye. Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—U che rinducó nducoyaca ihyan ne, din se preso u, ne cahno se u. Ate cuihno ino ro ne, ntuché van tenahn.

³²Hua chenahn ihyan chahn ndudo che tihca rahn Dihvo vo, ne vahino ye tumerune ye ihyan deh conahn.

Nahn codevano ihyan apóstol cha ye che tahque conan ye

³³Cuahn che nda ihyan chahn yan Capernaum ne, ndonda yah. Tuhme tumerune Dihvo vo ihyan apóstol chahn, ne rahn ye:

—¿Deh che ama rente nchuhn yune ura che cochi vo ne?

³⁴Ate hua ndahconan ihyan chahn yahn ye, te rente ye nduco vih cha ye che tahque conan ye. ³⁵Tuhme chihnde Dihvo vo, ne cah ye nduh che ndichio ihyan chahn nan ye, ne rahn ye:

—Adecoduhno nchuhn che nahn conan ne ne, va che ndahco ndiya man ne nchuhn, co ne anduhneca decahya yahn combiero yahn ne.

³⁶Tuhme cah ye ama lihn, chihno ye mendahn. Chetah ye lihn me quenuhn ye, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

³⁷—Adecoduhno ihyan che renevahnecon ye ihyan yahn che necun ye nduhca checahya che tuhchan ne, a u renevahnecon ye. Me ihyan che renevahnecon ye u ne, Ihyan che dechuh ye u renevahnecon ye.

Ihyan che hua tan ye nduco vo ne, rinan ye uvo

³⁸Chihno min ne, rahn Juan ri ye Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn yahn, ndihchero nuhn ama ihyan che rentiyon yan ye ndih, ne nduco tihca rendetendah ye vaco chihnga. Ate hua cah yune nuhn che quendi ye, te hua nduco ye uvo.

³⁹Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Hua c̄ahca t̄an nchuhn che tihc̄a redin ye, te nde ̄ama ihyan che redin ye vederihno nduco vederihquentiyon ȳahn, hua chihnga r̄ahn ye ȳahn. ⁴⁰Tihc̄a, te ihyan che hua t̄an ye nduco vo ne, rinan ye uvo. ⁴¹Adecoduhno ihyan che te ye andahre ̄ama v̄aso nune, cuh ne yahn che rinduco ne u ne, cūaco r̄ahn rí nchuhn te nd̄ahco menun Dendiohs yahn ye.

C̄ahnda yahn ihyan che rahtendihco ye nunde

⁴²Adecoduhno ihyan che tihyon yune ye ̄ama ihyan ȳahn che necun ye nduhc̄a chec̄ahya che tuhchan che condihco ye nunde ne, tahque nd̄ahc̄a c̄ava ihyan min che dechiche ihyan ̄ama tu yudo chahte d̄ando ye, cūacond̄ahnun ye ihyan v̄an nuniȳahn.

⁴³Ndete che rend̄a yahn ne che cuahtendihco ne nunde, ne nduco t̄ah ne va che dinahn ne ne, tahque ndah che din ne cuande anduhnecā ndete che a chihca ȳan ne t̄ah ne, te tahque nd̄ahc̄a yahn ne che cuahtenan ne vahchetero andahre yuhche t̄ah ne, yudomin ca che numa ne cuahtenun ne v̄an ruchiȳahn che riche cuahn d̄ama. ⁴⁴Min ne, hua rintoh cuahno ȳahn, nde hua rih nd̄ah che reh te ihyan. ⁴⁵Ndete che rend̄a yahn ne che cuahtendihco ne nunde, ne nduco c̄ah ne va che dinahn ne ne, tahque ndah che din ne cuande anduhnecā ndete che a chihca ȳan ne c̄ah ne, te tahque nd̄ahc̄a yahn ne che cuahtenan ne vahchetero andahre yuhche c̄ah ne, yudomin ca che numa ne cuahtenun ne v̄an ruchiȳahn che riche cuahn d̄ama. ⁴⁶Min ne, hua rintoh cuahno ȳahn, nde hua rih nd̄ah che reh te ihyan. ⁴⁷Ndete che ndutin̄an ne ndi che va che cuahtendihco ne nunde ne, codin ne cuande anduhnecā ndete che a tico ne, te tahque nd̄ahc̄a yahn ne che cuahtenan ne vahchetero andahre metah ndutin̄an ne, yudomin ca che numa ne cuahtenun ne v̄an ruchiȳahn ⁴⁸n̄an che hua rintoh cuahno ȳahn, nde hua rih nd̄ah che reh te ihyan.

⁴⁹Nducoȳaca ihyan che ritahno ye u ne, va che chuhrihn ye c̄ava che quend̄ah ndah ye, ne ndeva Dendiohs ihyan. Nducuahn vedino che rec̄ah ihyan Dendiohs ne, richihve ndete che dave chedave yahn ye. ⁵⁰Ima ne ndah, ate ndete che nec̄an dine yahn ne, ametah cochihve. A namin nchuhn, te nahn che runec̄ade ne m̄an, nahn che nd̄ahc̄a cuahtenan ne nduco vih m̄an.

Ndihco cāde Dendiohs che hua tehche vih ihyan che nihnevāco ye

10 ¹Chica Dihvo vo yān Capernaum, ne cuahn ye cuāhn eṣtādo yahn Judea, yāhn viche lādo cāh yahn ico Jordán, ne ndaconan ndo dāma āma yāhn ihyan nān ye. Ricuahn ye ihyan chahn nduhcā che redin ye ro ro.

²Āma ro min ne, ndā āma o sāhn fariseo, cāva che tumarande se Dihvo vo. Tumerune se ihyan ndete che ndihquentiyon Dendiohs che co tehche ihyan ndahta yahn ye.

³Ndahconan ye yahn se, ne tumerune ye sāhn:

—¿Deh rihquentiyon ley che dirun Moisés ne?

⁴Ndahconan se, ne rāhn se ri se ihyan:

—Nān ley che dirun Moisés ne, ndirun che nduco che dendah ihyan āma acta ne, co tehche ye ndahta yahn ye.

⁵Rāhn Dihvo vo ri ye sāhn:

—Tihcā dirun ye yahn che duhtuno ihyan nchuhn. ⁶Ate cuahn che dendah Dendiohs iyehnse ne, dendah ye chāhn mān, ndahta mān, ⁷ne chihquentiyon ye che va che cāhcomān ihyan chida ye mān, chaco ye mān, cāva che conan cuma ye ndahta yahn ye. ⁸Nduco tihcā ne, conan cuma vih ye anduhnecā ndete che āma no ye. ⁹Chemin che cuahn che cahnevāco ihyan ne, anduhnecā ndete che din dāma Dendiohs ihyan, ne ndihquentiyon ye che hua tehche vih ye.

¹⁰Cuahn che a ndondā Dihvo vo vah ne, tumerune ihyan apóstol deh conahn che rāhn ye me. ¹¹Rāhn ye ri ye ihyan chahn:

—Adecoduhno ihyan che tehche ye ndahta yahn ye, ne cahnevāco tun ye nduco tāma ndahta ne, din duche yahn ye che nihnevāco ye. ¹²Adecoduhno ihyan ndahta che tehche ye inchāhn ye, ne cahnevāco tun ye nduco tāma chāhn ne, namin din duche yahn ye che nihnevāco ye.

*Dihvo vo Jesucristo ne, rica ye Dendiohs
che din yahino ye checāhya*

¹³Āma yune ne, ndā ihyan, nda ye checāhya yahn ye nān Dihvo vo cāva che nahn tāh ye, ne cāca ye Dendiohs cāva. Ate ihyan apóstol ne, rāhva ye nduco ihyan chahn. ¹⁴Ndihchero Dihvo vo che tihcā redin ihyan apóstol chahn, ne chi yudo yahn ye, ne rāhn ye:

—Cah yune nchuhn che chi checahya nan. Hua cahdenun ne, te atenan ihyan che necun ye nduhca checahya chuhn, co nevahnecon ye che cahcantiyon Dendiohs ihyan. ¹⁵Cuaco rahn ri nchuhn te adecoduhno ihyan che hua dinahn ye che rihquentiyon Dendiohs nduhca che redinahn ama lihn ne, ihyan min ne, hua co conan ye nan che rihquentiyon Dendiohs.

¹⁶Tuhme chetah Dihvo vo checahya chahn, quenuhn ye. Nahn tah ye, ne chica ye Dendiohs cava.

Ama sahn cuihca che hua chinduco se Dihvo vo Jesucristo

¹⁷Cuahn che a quenun yune Dihvo vo cuahn ye ne, nda ama se rano se. Chehntihya se nan ye, ne tumerune se ihyan:

—Ihyan Ricuahn ndah, ¿deh va che din cava che conan vahchetero numacuahn ro ne?

¹⁸Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—¿Dehco che rahn che ndah u ne? Metah nde ama ihyan che ndah ye. Atenan Dendiohs, ihyan min che ndah ye. ¹⁹A devene vederihquentiyon yahn ye: “Hua din duche yehn che nihnevaque. Hua cahne ihyan. Hua doque. Hua cahme ndudo cuahnde. Hua cahnceh ihyan. Cuendeva yavenan chide man, yavenan cheque man.”

²⁰Rahn se ri se ihyan:

—Ihyan Ricuahn, nde ro che lihn u ne, redinahn nducuahn vederihquentiyon min.

²¹Tuhme ndihchero Dihvo vo sahn numacuahn vedeyahino, ne rahn ye:

—Va tama nan che va che din. Cuehn condihcue nducuahn che va yehn, ne cuinen ihyan chevah cava che conen vahchetero numacuahn ro. Tuhme cochi condoque u, andahre nahn yahn ihyan di nan ama cruz.

²²Ate ama chi ran se che tihca rahn ye, yahn che ama cuihca se. Tahque ndah se ne, ca se yune yahn se conahn se.

²³Tuhme chaconan Dihvo vo ndihchero ye ihyan apóstol yahn ye, ne rahn ye:

—¡Ama vahche cava ihyan che nevahnecon ye vederihquentiyon yahn Dendiohs!

²⁴Chahn ino ihyan apóstol chahn che tihca rahn Dihvo vo. Ate ndaconan rahn tun ye:

—Dayá, jama vahche cava ihyan che yahino ye vedecuihca cava che nevahnecon ye vederihquentiyon yahn Dendiohs!
²⁵Nde hua co nevahnecon ye.

²⁶Ate nde tahque cuahn ino ihyan chahn che tihca rahn
 Dihvo vo, ne rahn ye van man ye nduco vih:
 —Ndete che tihca ne, nde ama ihyan hua co ndevahn ye.

²⁷Ndihchero ye ihyan chahn, ne rahn ye:
 —Che lado yahn ihyan ne, hua co. Ate che lado yahn
 Dendiohs ne, co, te Dendiohs ne, ri redin ye nducuahn.

²⁸Tuhme tumerune Pedro:
 —¿Taca co yahn nuhn tuhme ne? Chihcoman nuhn
 nducuahn yahn nuhn, ne chinduco nuhn ndih.

²⁹Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:
 —Cuaco rahn ri nchuhn te vate ihyan che a chihcoman ye
 dehtenduh yahn ye cava u nduco ndudo ndah yahn Dendiohs.
 A chihcoman ye vaco ye man, dihno ye man, cahve ye man,
 chida ye man, chaco ye man, ihyan ndahta yahn ye man, daya
 ye man, yahn yahn ye man. ³⁰Man ro cuh ne, ntaca ihyan
 chahn ama ciento queri ama che chihcoman ye. Andahre che
 vaco ye man, dihno ye man, cahve ye man, chaco ye man,
 daya ye man, yahn yahn ye man. Rechuhrihn ye, ate adive ne,
 conan ye vahchetero numacuahn ro. ³¹Ate nda ro che cuhnde
 cade yahn nducoyaca ihyan ne, ama yahn ihyan che rivahn
 che quenda ndah ye ne, hua quenda ndah ye, ne ihyan che
 nde hua ro che quenda ndah ye ne, quenda ndah ye.

***Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye tama
 yune te va che cahno se ihyan***

³²Quendi Dihvo vo cuahn ye yan Jerusalén, ne ndahn nan ye
 yahn ihyan apóstol yahn ye. Namin cuahn ama yahn ihyan
 cuahn vedame ye. Ihyan apóstol ne, ama cuahn ino ye che
 cuahn Dihvo vo yan Jerusalén nan che cahnda yahn ye, ne
 ihyan chenahn ne, ama vahino ye. Tuhme quenda Dihvo ihyan
 apóstol chahn ama lado, ne cah cuande ye ihyan nducuahn
 che va che cuahno co ye. ³³Rahn ye:

—Condihe nchuhn. Uvo ne, a chenun yuno vo cuahn
 vo yan Jerusalén. U che rinducó nducoyaca ihyan ne, necah
 sahn nunde u tah chidocuyan ndinan man, sahn devano ley
 che dirun Moisés man. Sahn chahn ne, cahco cade se che

cahno se u, ne ndaço se u tah sahn tama nación ³⁴che din duche yahn se u man, cahnan dan se u man, cuahn se u man, nde cahno se u man. Ate cuihno ino ro ne, ntuché van tenahn.

Jacobo nduco Juan ne, rica ye nan che cuahte ye

³⁵Tuhme nda nduh che o daya Zebedeo, Jacobo nduco Juan, ne rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn, rica nuhn ama favor ndih.

³⁶Tumerune Dihvo vo:

—¿Deh nahn nchuhn ne?

³⁷Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye:

—Cuahn che cuhnde ne cahcantiyon ne ne, te yune ne che cuhnde ama cha nuhn lado tah cuaco ne, ne tama cha nuhn ne, lado tah cueh ne.

³⁸Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Nde hua devano nchuhn deh che rica ne. ¿A cocha ne chuhrihn ne nduhca che va che chuhríhn ne? ¿A cocha ne che cahno se nchuhn nduhca che va che cahno se u ne?

³⁹Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye:

—Taca hua. Cocha nuhn.

Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuaco te chuhrihn nchuhn nduhca che chuhríhn. Namin cahno se nchuhn nduhca che cahno se u. ⁴⁰Ate che cuahte ihyan lado tah cuaco man, lado tah cuéh man ne, ndiyu u che cahcantiyón, te Dendiohs che cahcantiyon ye.

⁴¹Checadino ihyan apóstol chenahn chahn, ne chi tan ye nduco Jacobo man, Juan man. ⁴²Ate nedin dama Dihvo vo nducoyaca ihyan chahn nan ye, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Nchuhn ne, a devano ne te ihyan che rihquentiyan ye nducuahn nación ne, ama yudo rihquentiyan ye, ne sahn che rinan se ihyan ne, rendinun rendinahno se ihyan yahn ye. ⁴³⁻⁴⁴Ate hua co tihca van nchuhn. Tahque ndah ne, duh ihyan che nahn conan ye van nchuhn ne, co ye nduhca ama sahn decahya yahn ne. ⁴⁵Tihca, te nde u che rinducó nducoyaca ihyan ne, hua nda cava che dín decahya yahn ihyan. Tahque ndah ne, cava che conan man ihyan, nde cahco mendahn u, cóh, cava che ndedevahn ama yahn ihyan.

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che chi ro nan Bartimeo

⁴⁶Nda Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye yan Jericó. Cuahn che ndaça ye min ne, ama yahn ihyan nduco ye ihyan. Chihto yune ne, va ama sahn nan ve che duche se Bartimeo, daya Timeo. Min va se rica se che din ihyan vedevahino nduco se. ⁴⁷Cuahn che chihnevan se che a cochi nino Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chihta ye yan Nazaret ne, canan rica se favor ihyan, ne rahn se numa dito se:

—Jesús, Daya David, ¡cuenan vahino ne u!

⁴⁸Ama yahn ihyan rahn ye ri ye sahn che cuhnde dihn chende se. Ate nde tahque yudo nan ca se rahn se:

—Daya David, ¡cuenan vahino ne u!

⁴⁹Chan Dihvo vo, ne rahn ye:

—Cuahn nchuhn chehua ne sahn.

Chahn ihyan, ne rahn ye nduco se:

—Dehve raque. Cuenecuen, te rah ye di.

⁵⁰Tuhme chi se ama lado tino che rendiche se, ne necuan se aderano se cuahn se nan Dihvo vo. ⁵¹Tumerune ye sahn:

—¿Deh nehn che dín ndoque ne?

Ndahconan se yahn ye:

—Ihyan Ricuahn, náhn che din ne che co ro nan.

⁵²Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Co nahn. Nducote chitehne ne, a ndoyehn.

Ndetahno chi ro nan se, ne cuahn se nduco Dihvo vo cuahn nan che cuahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, nda ye yan Jerusalén

11 ¹Cuahn che cuahn nino Dihvo vo yan Jerusalén, chihto yan Betfagé nduco yan Betania nan Cuete Olivo ne, tahve ye o ihyan apóstol yahn ye, ²ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cuahn nchuhn yan lihn cah. Min nan che conda ne ne, ntaca ne ama burro lihn che nchiche te, che nde ama ihyan ametah condudo ye ite. Cuentahnte ne ite, quenda ne ite muhn.

³Ndete che va duh che tumerune nchuhn: “¿Dehco che tihca redin nchuhn ne?”, cuendahconan ne yahn ye: “Hua te Dihve nuhn ne, nahn ye ite. Ate ndetahno ndedechuh ye ite.”

⁴Cuahn ihyan chahn, ne ntaca ye burro me. Nchiche te chihto yune, nino ama chendevah, ne ntahte ye ite. ⁵Min vatendi ama o se, ne rahn se ri se ihyan chahn:

—¿Deh din nchuhn burro tih, rentah̄te ne ite ne?

⁶Ndahconan ye yahn se nduhc̄a che c̄ah cuande Dihvo vo ihyan, ne c̄ah yune se che conahn̄ ye. ⁷Quenda ihyan chahn burro me nan̄ Dihvo vo. Tihde ye tino yahn ye dame te, ne quendudo Dihvo vo ite. ⁸Ama yahn̄ ihyan ntah̄ ye tino yahn ye, chehntave ye yune nan̄ che chuh Dihvo vo. Ihyan chenahn̄ ne, chihca ye yata cue, ne chehntave ye numa yune. ⁹Nducoyaca ihyan, ihyan che ndahn̄an ye man̄, ihyan che chen̄an ive ye man̄ ne, ama rah̄ yeno ye, ne rah̄n ye:

—¡Ndeva vo yavenan̄ Dihvo vo Dendiohs! ¡Ndeva vo yavenan̄ ihyan cuh che dechuh ye ihyan! ¹⁰¡Ama ndah ro yuhn vo, te cochi ye quen̄an cuma ye vederihquentiyon yahn ihyan ndico yuhn vo David! ¡Ndeva vo yavenan̄ Dendiohs che va ye vahchetero!

¹¹Cuahn che ndā Dihvo vo yan̄ Jerusalén ne, chendā ye chete yaco chahte, ndihchero ye nducuahn che va min. Nducote a chi chino ne, ndaconan ye yan̄ Betania nduco nduh che ndichio ihyan apóstol yahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, din dine ye ama yahn higo

¹²Tama ro me ura che chica Dihvo vo yan̄ Betania ne, chi cuico ye. ¹³Chinan̄ ye ama yahn̄ higo che chen̄an yata yahn, ne cuahn ye ndihchero ye ndete che chen̄an ndute yahn. Ate deman̄ yata yahn chen̄an. Ametah̄ ndute yahn, te hua ro yahn. ¹⁴Tuhme din dine ye yahn̄ higo me, ne rah̄n ye:

—Ametah̄ ndaconan co ndute yehn, cheh ihyan. Chihnevan̄ ihyan apóstol che tihc̄a rah̄n ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndetendah̄ vah ye ihyan che rendihcue ye chete yaco

¹⁵Ndā ihyan chahn yan̄ Jerusalén, ne cuahn che chendā Dihvo vo chete yaco ne, ndetendah̄ vah ye ihyan che rendihcue ye man̄, ihyan che ra ye man̄, chenun ye chete yaco me. Chi muhn̄ chi min ye mesa yahn̄ sahn̄ che rendevahcorun se tume man̄, silla yahn̄ sahn̄ che rendihcue se icui man̄, ¹⁶ne ametah̄ c̄ah yune ye che chendā nde ama ihyan chete yaco me che nda ye dehtenduh. ¹⁷Rahn̄ ye ri ye ihyan che chenun ye min:

—A ndirun̄ nan̄ Ndudo yahn̄ Dendiohs tuhcā: “Yaco yahn̄ ne, cava che covah̄ ihyan nducuahn̄ nación.” Ate nchuhn̄ ne, ned̄in ne anduhnecā vah nan̄ che rendo damā sahn̄ duco.

¹⁸Chihnevan chidocuyan ndinan man, sahn devano ley che dirun Moisés man, ne rinuhn ino se taça din se che cahno se Dihvo vo, te vah se ihyan yan yahn che nducoyaca ye rihcovan ye che ricuahn Dihvo vo.

¹⁹Cuahn che chi man me ne, ndaca Dihvo vo min, conahn ye.

Tih yahn higo me

²⁰Chi dave tama ro me, ura che a chenun yune ye ne, ndihchero ye che a nihno ntihs yahn higo me. ²¹Tuhme necahco Pedro, ne rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn, condihche ne yahn higo che din dine ne me ne, a ntihs.

²²Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Nahn che cotahno nchuhn Dendiohs. ²³Cuaco rahn ri nchuhn te adecoduhno ihyan che cahma ye co ye ico cah che cah condahnun van nuniyahn, ndete che hua o ndedecadino ye man, cotahno ye che conahn nduhca che rahn ye man ne, va che conahn. ²⁴Chemin che rahn ri nchuhn te nducuahn che caça ne ura che covah ne ne, cuihco ne chedave yahn ne Dendiohs, ne dinahn ye. ²⁵⁻²⁶Cuahn che covah nchuhn, ndete che vate ihyan che nedin tan ye nduco ne ne, cuenchahco ne yahn ye, cava che Chida ne che va ye vahchetero ne, nchahco ye nunde yahn ne. Ate ndete che hua nchahco nchuhn yahn ihyan ne, Dendiohs hua nchahco ye yahn ne.

Sahn ndinan ne, nahn cadino se duh cah vederihquentiyon che quenan cuma Dihvo vo Jesucristo

²⁷Cuahn che nda ihyan chahn yan Jerusalén ne, cuahn Dihvo vo yaco. Ura che quenun ye min ne, chahn nda chidocuyan ndinan man, sahn intiyahn man, sahn devano ley che dirun Moisés man, ²⁸ne tumerune se ihyan:

¿Deh vederihquentiyon quenan come ne? ¿Duh chihquentiyon di che tihca redin ne?

²⁹Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn chahn:

Namin u ne, va ama nan che tumeruné nchuhn. Cuendahconan ne yahn, tuhme có nchuhn deh vederihquentiyon quenan cuma che tihca redin: ³⁰¿A Dendiohs dechuh ye Juan che chehdenune ye ihyan, o che nahn man ye ne? Cuendahconan nchuhn yahn.

³¹Tuhme canan rente se van man se nduco vih:

Ndete che cahmo vo che Dendiohs dechuh ye Juan ne, cahma se co se uvo: “¿Dehco che hua chitahno nchuhn tuhme ne?”

³²Ate, ja cahmo vo che ndiyu Dendiohs dechuh ye ihyan ne?

Hua chihquino se rahn se tihca, te vah se ihyan yan yahn che nducoyaca ye ritahno ye che Dendiohs dechuh ye Juan.

³³Chemin che rahn se ri se Dihvo vo:

—Hua devano nuhn.

Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Namin u ne, hua có nchuhn deh vederihquentiyon quenán cumá che tihca redín.

Ejemplo yahn sahn redin ntiyon che duhtuno ihyan se

12 ¹Quendi Dihvo vo, ne nte ye ama ejemplo, chihnevan sahn chahn. Rahn ye:

—Ama ihyan ne, chihche ye dihyo uva nan yahn yahn ye, ne dendah ye chan yahn man, dendah ye ama tanque nan che cuhno ye nune yahn uva me man, chahto ye ama chete yaco cava che din ye cudado chendata me man.

²Ndaco ye ntiyon me tah ama o sahn che din se ntiyon nduco cava che necahn mahñ se nduco ye. Tuhme chica ye min, cuahn yahn ye.

³Cuahn che a rine ndute me ne, dechuh ye ama sahn decahya yahn ye cava che caca se sahn chahn mahñ va che va che co yahn ye.

⁴Ate chetah sahn chahn sahn, chahn se sahn, ne ndedechuh se sahn diya tah se. ⁵Dechuh ye tama se, ate chihya sahn chahn sahn, cah se tu sahn, nuhn yah se tin se. ⁶Dechuh ye tama se, ne chihno sahn chahn sahn. Adiva ne, yahn se dechuh ye. Ama o se ne, chahn sahn chahn sahn, ne tama te o se ne, chihno sahn chahn sahn.

⁷Chihno min ne, ametah duhva che dechuh ye, atenan ama sahn daya ye che ama yahino ye sahn. Dechuh ye sahn, rahco ye che nevahnecon sahn chahn sahn. ⁸Ate cuahn che nda se min ne, rahn sahn chahn van man se nduco vih: “Sahn tih che nuhnde tah se ntiyon cuh. Cahno vo sahn, ne co yuhn vo.” ⁹Tuhme chetah sahn chahn sahn, chihno se sahn, ne chacondah se sahn cuahn chihto me.

¹⁰Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn ndinan chahn:

—A devano nchuhn te ihyan che dihve ntiyon me ne, hua nchahco ye yahn sahn chahn. Nda ye ne, decuihno ye sahn, ne cah ye yahn me tama te o se, din se ntiyon nduco.

¹⁰Quendi Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn chahn:

—A ndero ndi che hua renahn nchuhn Ndudo yahn

Dendiohs che ndirun tuhca:

Tu che chacondah sahn vicherahto ne, chemin che nde tahque chichihve.

¹¹Dihvo vo Dendiohs chihquentiyon ye chemin, ne ama ndahca che tihca din ye.

¹²Chenahn sahn chahn che a yahn se che nte Dihvo vo ejemplo me, ne nahn din se preso ihyan. Ate hua chihquino se, te vah se ihyan yan. Tahque ndah chihcoman se ihyan, conahn se.

***Sahn fariseo ne, tumerune se Dihvo vo
Jesucristo yahn tume cade iyo***

¹³Adivo dechuh chidocuyan ndinan chahn ama o sahn fariseo nduco ama o sahn partido yahn Herodes cava che tumarande se Dihvo vo, ne caca nunde se yahn ye. ¹⁴Nda sahn chahn nan ye, ne rahn se ri se ihyan:

—Ihyan Ricuahn, devano nuhn che ndih ne, cuaco rahn ne, te dama no rendihche ne nducoyaca ihyan man, numa cuaco ricuahn ne vederihquentiyon yahn Dendiohs man. Cahma ne co ne nuhn: ¿A rihquentiyon Dendiohs che nedihvo vo tume cade iyo yahn César, o hua ne?

¹⁵Devano Dihvo vo te o nan o chende sahn chahn, ne rahn ye ri ye sahn:

—¿Dehco che retumarande nchuhn u ne? Te ne ama tume, ndihcheró.

¹⁶Cah se ama tume, ndihchero ye. Tuhme tumerune ye sahn:

—¿Duh ihyan yavenan ye che quenan nan tume cuh man, duh ihyan che quenan che duche ye man ne?

Ndahconan se, ne rahn se ri se ihyan.

—Yahn César.

¹⁷Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cha che rihquentiyon César ne, codinahn nchuhn. Cha che rihquentiyon Dendiohs ne, namin codinahn ne.

Ama cuahn ino sahn chahn yahn ndudo che tihca ndahconan ye.

***Sahn saduceo ne, tumerune se Dihvo vo
Jesucristo yahn che ntuche tenahn***

¹⁸Sahn saduceo ne, hua ritahno se che va che ntuche tenahn. Ama yune ne, nda ama o se nan Dihvo vo, ne rahn se ri se ihyan:

¹⁹—Ihyan Ricuahn, nan ley che dirun Moisés ne, rihquentiyon te ndete che coh inchahn ama ndahta che hua vate daya se ne, va che cahnevaco dihno se nduco te cava che ndaca daya se nduco te, ne nduco tihca hua cuihno ndata yahn dihno se. ²⁰Ama yune ne, chahte ndache se che dihno se vih. Sahn che menan ne, chihnevaco se nduco ama tahn. Ate chih se, ne hua chihco se nde ama daya se. ²¹Chihnevaco tama dihno se nduco te, ne cuahn che chih se ne, namin hua chihco se nde ama daya se. Atihnoca chahn chi tama se. ²²Nduh che ndache sahn chahn chihnevaco se nduco te, ate chih nducoyaca se. Nde ama se hua chihco se daya se. Nan che chihnonan yahn ne, namin chih tahn min. ²³Nda ro che ntuche tenahn ne, nducote nduh che ndache sahn chahn chihnevaco se nduco te ne, zcha se che inchahn te ne?

²⁴Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn:

—Nchuhn ne, nde hua devano ne Ndudo yahn Dendiohs man, vederihquentiyon yahn ye man, ne chemin che hua cuaco che ricuahn ne. ²⁵Cuedevano ne te cuahn che ntuche tenahn ne, metah cahnevaco ye, nde metah decahnevaco ye ihyan yahn ye, te co ye nduhca angel che vate ye vahchetero. ²⁶Me yahn che va che ntuche tenahn ne, anduhneca ndete che metah ndihchenan nchuhn che dirun Moisés yahn ro min cuahn che quenun Dendiohs chihto yahn lihn che riche, ne rahn ye ri ye ihyan: “U che Dendiohs yahn Abraham man, Isaac man, Jacob man.” ²⁷Dendiohs ne, Dendiohs yahn nducoyaca ihyan, ihyan che vate ye iyehense man, ihyan che a ndaca ye muhn man. Hua cuaco che ama yune rihnonan yahn ihyan cuahn che rih ye nduhca che rahco nchuhn.

Vederihquentiyon yahn Dendiohs che tahque menan vihca

²⁸Nduco ama sahn devano ley che dirun Moisés quenun se min rihnevan se, ne tumacadino se che ndahca ndahconan Dihvo vo yahn sahn chahn. Chahn nda se nan ye, ne tumerune se ihyan:

—¿Cha vederihqueniyaon yahn Dendiohs che tahque menan vihca ne?

²⁹Ndahconan ye yahn se, ne rahn ye:

—Vederihquentiyaon yahn Dendiohs che tahque menan vihca ne, tuhca: “Nchuhn ihyan naci3n yahn Israel, cuihnevan ne. Va ama no Dendiohs, ihyan min che Dihvo vo. ³⁰Codin yahino nchuhn ihyan numacuahn chedave yahn ne man, numa ino ne man, numacuahn vederendedecadino yahn ne man, numacuahn fuerza yahn ne man.” ³¹Va tama vederihquentiyaon yahn ye che a nahn dama: “Codin yahino nchuhn nducoyaca ihyan nduhca che yahino man ne nchuhn.” A vederihquentiyaon che tuhchan che tahque menan vihca van nducuahn.

³²Tuhme rahn sahn min ri se Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn, ama ndahca rahn ne. Cuaco rahn ne te va ama no Dendiohs. Ametah tama ye nduhca ihyan min. ³³Me che numacuahn chedave yuhn vo man, numacuahn vederendedecadino yuhn vo man, numacuahn fuerza yuhn vo man, din yahino vo Dendiohs man, din yahino vo nducoyaca ihyan nduhca che yahino man vo uvo man ne, tahque rignonun chihve che co nducuahn vedino che rech vo man, che rihquiyahn vo man.

³⁴Checadino Dihvo vo che numacuahn vededevano ndahconan sahn min, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ametah yahn renda che cahcantiyaon Dendiohs di.

Nduco ndudo che ndahconan Dihvo vo ne, nde ama ihyan ametah chihquino ye tumerune ca ye ihyan.

Dihvo vo Jesucristo ne, Daya Dendiohs ihyan

³⁵Ura che ricuahn Dihvo vo chete yaco ne, rahn ye:

—Ihyan che a va cade che dechuh Dendiohs ihyan, ndedevahn ye ihyan iyehnse ne, dehco che rahn sahn devano ley che dirun Mois3s te daya David ihyan ne? ³⁶Din Vaco Dendiohs che dirun man David tuhca:

Rahn Dihvé Dendiohs ri ye Dihvé:

“Cuihnde muhn lado tah cuaco

numanahn che ndahco ndiyá ihyan che hua ri rendihche ye di, nevahnecon ye di.”

³⁷Ihyan che a va cade che dechuh Dendiohs, ndedevahn ye ihyan iyehnse ne, nducote dirun man David che Dihve ye ihyan ne, itaca che daya ye ihyan tuhme ne?

Ḃama yahn ihyan chenun ye min, ne Ḃama yeno ye rihnevan ye che ricuahn Dihvo vo.

Dihvo vo Jesucristo ne, rentihyon yan ye nunde yahn sahn devano ley che dirun Moisés

³⁸Quendi Dihvo vo ricuahn ye, ne rahn ye nduco ihyan: —Cuihco nchuhn cudado, ne hua dama co ne nduco sahn devano ley che dirun Moisés, sahn chahn che vatechica se chenun se cahteca chahno se. Ḃama renan ino se che nevahnecon ihyan sahn, necah ye Dendiohs sahn cuahn ndihve. ³⁹Chete yaco ne, renan ino se cuahte se nan che rahte ihyan ndinan. Nan vihco ne, renan ino se cuahte se nan che tahque ndeva ihyan yavenan se. ⁴⁰Rehnevi se dehtenduh yahn ndahta vah, ne cava che hua cuhnde ro vede idihya yahn se ne, Ḃama rahn revah se, redin ca se che ndah ihyan se. Sahn chahn ne, tahque chahte castigo din Dendiohs sahn.

Vedino yahn ama ndahta vah

⁴¹Ḃama yune ne, va Dihvo vo chete yaco, nino nan va yave yahn tume vedino, ne ndihchero ye che renda ihyan, rih ye tume chete. Ḃama yahn ihyan cuihca ne, Ḃama ndeh tume rih ye chete. ⁴²Ura min nda Ḃama ndahta vah, ne chih ye o tume cahya che Ḃama doh chihve. ⁴³Tuhme cah Dihvo vo ihyan apóstol yahn ye, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri nchuhn te ndahta vah cah ne, tahque rigonun chihve vedino yahn ye nan Dendiohs che co vedino yahn ihyan chenahn sih. ⁴⁴Nducoyaca ihyan sih ne, chih ye che ngava yahn ye. Ate ndahta cah ne, van vedechevah yahn ye ne, chih ye nducuahn che va yahn ye. Nde che va che toh ye ne, chih ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye te va che ndora yaco yahn yan Jerusalén

13 ¹Cuahn che ndiquendaḂa Dihvo vo chete yaco chahte me ne, rahn Ḃama cha ihyan apóstol ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, condihche ne tah. ¡Ḃama ndahca yaco man, tu che ndahto man!

²Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—¿A rahn ine che Ḃama ndahca yaco? Rahn ri di te va che ndora, nde o tu che ndahto vih ne, hua cotave.

Dehtenduh che va che co cuahn che a cochi nino che nto iyehñse

³Tah cuahn adive ne, cuahn ihyan chahn Cuete Olivo ñan che rendihche cuaco yaco chahte me. Numanahn che va Dihvo vo ne, chahn nda Pedro man, Jacobo man, Juan man, Andrés man, ne tumerune ye ihyan:

⁴—¿Ticuahn conahn che rahn ne ri ne nuhn yahn yaco me ne? ¿Deh va che co ro cuahn che a cochi nino che conahn ne?

⁵Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye:

—Cuihco nchuhn cudado che hua cahñcheh nde ama ihyan nchuhn, ⁶te nda ama yahn se, cahñcheh se ihyan, din ca se che a vederihquentiyon yahn chenán cuma se. Cahma queri ama se te a sahn chahn che a va cade che dechuh Dendiohs, ndedevahn se ihyan iyehñse, ne ama yahn ihyan cahñcheh se.

⁷Cuahn che cahnevan nchuhn che rente ihyan che cuañan canda man, che a va canda man ne, hua dihya ne co, te a tihca va che co. Ate che nto iyehñse ne, condah ca. ⁸Ihyan ama nación ne, cuahtecuhma ye nduco ihyan tama nación man, a muhn a min necuan canda man, nuhn yahn cahnguh cuahngah man, cuhnde cuico man. Ate vedeyah chemin chan ne, cade cuañan.

⁹Cuihco nchuhn cudado, te necah ihyan nchuhn tah intiyahn, cuih nunde ye yahn ne man, cuahn ye nchuhn chete yaco man. Va che quenda ihyan nchuhn ñan gobernador man, rey man, yahn che rahndudo ne ndudo yahn. Min va che cahma ne nduhca che ritahno ne u. ¹⁰Ate numanahn che ametah nto iyehñse ne, va che conan cuahndudo ihyan ndudo ndah yahn Dendiohs numachahte iyehñse. ¹¹Me cuahn che necah ihyan nchuhn tah intiyahn, cuih nunde ye yahn ne ne, hua ndedecadino ne taca cahma ne, te a Vaco Dendiohs te ndudo che cahma ne. Ndiyu van vededevano yahn man ne quenda che cahma ne. ¹²Nda ro min ne, ama din tan ihyan nduco vih. Nahñ ye ne, caça ye che cahno se dihno ye, nahñ ye ne, caça ye che cahno se daya ye, nahñ ye ne, caça ye che cahno se indihche yahn ye. ¹³Nducoyaca ihyan ndihche tan ye nchuhn yahn che ritahno ne u, ate ndete che cocha ne nducuahn vedeyah chemin chan ne, ndevahn ne.

¹⁴Dirun ihyan profeta Daniel yahn ama ñan che ama chihnga man, che redetohnan man. Cuahn che ndihchero nchuhn che

a nti n̄an che hua redin yahn che cuandi ne, tahque ndah che cuano ihyan che vate ye eṣtado yahn Judea, cuahtenun ndeh ye v̄an icoyahn. (Ndahc̄a che conahn tin ihyan cuahn che ndihchenan ye n̄an Ndudo yahn Dendiohs n̄an che r̄ahn yahn chemin). ¹⁵Ro min ne, ihyan che vate ye tin vah yuto ne, ndet̄ahno nchan ye c̄ano ye. Hua redin yahn che condah ca ye chete vah, cot̄ah ye dehtenduh yahn ye. ¹⁶Me ihyan che chenun ye viȳata ne, a min no c̄aca ye, te hua conun yahn ye che n̄ahn ye viȳan, quengua ye tino yahn ye. ¹⁷¡Chevah ihyan nd̄ahta che chenun ḍaya ye nd̄a ro min m̄an, ihyan nd̄ahta che ret̄ave ye m̄an! ¹⁸Nahn che cov̄ah nchuhn, c̄aca ne Dendiohs c̄ava che conan ye nchuhn, ne hua ro iche va che c̄ano ne, ¹⁹te ro min ne, āma yah cuahno ihyan che hua nahno ye nde ro che dendah Dendiohs iyehñse nde meniyon. ²⁰Ndete che cuahnecun Dendiohs che r̄ahn cuhnde vedeyah min ne, nde āma ihyan hua ndevahn ye. Ate c̄ava che hua chuhnan chuhrihn ihyan che tend̄ahnun ye ne, a chihco c̄ade ye che hua r̄ahn cuhnde vedeyah min.

²¹'Nd̄a ro min ne, ndete che c̄ahma ihyan co ye nchuhn: "Condiherero ne. Muhn quenun ihyan min che a va c̄ade che dechuh Dendiohs, ndedevahn ye ihyan iyehñse", o c̄ahma ye: "Condiherero ne. Min quenan ye" ne, hua cot̄ahno ne. ²²Va che nd̄a ihyan che ndere c̄ahma ye che a ihyan chahn che a va c̄ade che dechuh Dendiohs, ndedevahn ye ihyan iyehñse. Namin va che nd̄a ihyan che ḍin c̄a ye che cuahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs. ḍin ihyan chahn vederihno c̄ava che cahñcheh ye, ndete che co ne, nde ihyan che a tend̄ahnun Dendiohs. ²³Cuihco nchuhn cuḍado. A riȳahvé nchuhn numanahn che metah conahn c̄ava che cuahteyan ne.

Ḍaya Dendiohs ne, va che chi tun ye

²⁴'Cuahn che cuihno vedeyah chemin chan ne, co man iyehñse. Cuihno dave yahn ȳahn m̄an, iyo m̄an, ²⁵cora iyon m̄an, nuhn nducuahn che a nihnde c̄ade n̄an ro m̄an. ²⁶Tuhme ndihchero nducoȳaca ihyan che u che rinducó nducoȳaca ihyan ne, nd̄a v̄an man numacuahn vederihquentiyon chahte ȳahn. ²⁷Dechúh ángel ȳahn numachahte iyehñse, nedin ḍama ye nducoȳaca ihyan che a tend̄ahnún.

²⁸'Cua cuande nchuhn nduhc̄a che rineve ȳahn higo. Cuahn che renecahno yan, rendo tu ȳata yahn ne, a devano ne te a

cuanan ro ihno. ²⁹Atihnoçá cuahn che ndihchero nchuhn che a conahn nducuahñ dehtenduh che a ráhn rí nchuhn, te nduco chemin codevano ne te a denan ndá. ³⁰Cuaco ráhn rí nchuhn te nde metah conan coh ihyan che vate ye man ro cuh ne, a conahn nducuahñ. ³¹Nan ro man, iyehñse man ne, va che cuihno. Ate ndudo yáhn ne, hua chuh ya, te va che conahn nducuahñ.

³²Ate hua duh devano deh ro man, deh ura man, che conahn. Nde ángel che vate ye vahchetero hua devano ye. Nde u che Daya Dendiohs ne, hua devanó. Atenán Dendiohs Chida che devano ye.

³³Cuahteyan nchuhn man, covah ne man, te hua devano ne ticuahñ conahn. ³⁴U che rinducó nducoyaca ihyan ne, nduhcá ama ihyan che quendah ye cuahn ye nan yahn. Ihyan min ne, chihco ye ntiyon che din queri ama mozo yahn ye man, chihquentiyon ye sahn che redin cudado chendevah che cuhndeyan se man. ³⁵Cuahteyan nchuhn, te nduhcá che hua devano sahn chahn deh ura ndaconan dihve se ne, namin hua devano nchuhn deh ura ndaconan chí. ¿A ndá ura che cuehche yahñ ne? ¿A ndá nan mahñ yan ne? ¿A ndá ura che co dave ne? Hua devano ne. ³⁶Chemin che nahn che cuahteyan ne, ne a decodehno ura che ndaconán ne, ntacá nchuhn che vateyan ne. ³⁷Che ráhn rí nchuhn ne, namin ráhn cava ihyan chenahn: ¡Cuahteyan nducoyaca ne!

Rentuhno se taçq din se preso Dihvo vo Jesucristo

14 ¹O ro ca renda che ndá ro yudo, vihco cuahn che reh ihyan nación yahn Israel pan che hua nduco ya yahn ne, chidocuyan ndinan nduco sahn devano ley che dirun Moisés ne, rentuhno se deh vederihñcheh din se cava che co din se preso Dihvo vo, ne cahno se ihyan. ²Rente cade se van man se nduco vih:

—Hua cahno vo sahn menahn vihco, te ama nto dama ihyan, ne necuan ye numacuahñ vedetan.

***Ama ihyan ndahta ne, chacotahme ye
nunedan tin Dihvo vo Jesucristo***

³Cuahn che quenán Dihvo vo yan Betania, vaco Simón, sahn min che chi se cah che rechá yute ro menan me, ura che va

ye reh ye n̄an mesa ne, nd̄a ama ihyan nd̄ahta, nda ye ama fr̄asco che ndindah nduco ama n̄an tu che duche alabastro. Chenun chete fr̄asco me ama n̄an che dem̄an nuned̄an che duche nardo, ama yahn chihve. Cun ye chende fr̄asco me, ne chacot̄ahme ye nuned̄an me tin Dihvo vo. ⁴V̄an ihyan che chenun min ne, nduco ama o se che hua chahtenan ino se che tihc̄a din ihyan nd̄ahta me, ne r̄ahn nun se n̄an ye v̄an m̄an se nduco vih:

—¿Dehco che ndere redetoh t̄ahn tih̄n nuned̄an tih? ⁵Tahque ndah ndete che ndihcue te, cua te nchuh ca ino ciento tume denario, ne conan te ihyan chev̄ah.

Nde chihya se ihyan.

⁶Tuhme r̄ahn Dihvo vo ri ye s̄ahn chahn:

—¿Dehco che ri t̄an nchuhn nduco ihyan nd̄ahta tih? Nd̄ahca che tihc̄a din ye cav̄á. ⁷Ihyan chev̄ah ne, cuahn d̄ama chenun ye v̄an nchuhn, ne adehno ro che nahn ne ne, co conan ne ihyan. Ate u ne, hua conán v̄an nchuhn numacuahn ro. ⁸Ihyan nd̄ahta tih ne, din ye nducuahn che tuno t̄ah ye, te chacot̄ahme ye u, ne nduco tihc̄a chihcoyan ye u cav̄a che co cuhche ihyan u. ⁹Cūaco r̄ahn rí nchuhn te numachahte iyeh̄nse che cuahndudo ihyan ndudo ndah yahn Dendiohs ne, n̄tihyon yan ye nduhc̄a che din ihyan nd̄ahta tih nducó.

***Nte c̄ade Judas nduco chidocuyan ndin̄an
che nec̄ah se Dihvo vo Jesucristo***

¹⁰Judas Iscariote, ama cha s̄ahn che nduco se chi cuande se v̄an ihyan apóstol che ndichio chahn ne, chahn se nte c̄ade se nduco chidocuyan ndin̄an chahn cav̄a che nec̄ah se Dihvo vo. ¹¹Ama chi yeno chidocuyan chahn che tihc̄a r̄ahn se, ne c̄ah se ndudo yahn se che c̄ah se tume s̄ahn. Tuhme nuhn ino se t̄ac̄a din se che nec̄ah se ihyan t̄ah s̄ahn chahn.

Cheh vino Dihvo vo Jesucristo che cuande yahn ro yudo

¹²Ro che can̄an vihco che reh ihyan nación yahn Israel p̄an che hua nduco ya yahn m̄an, rihno ye itecuche c̄ahya, ri te vedino yahn ro yudo m̄an ne, tumerune ihyan apóstol Dihvo vo:

—¿Ti nahn ne che c̄ahn nuhn c̄ahcoyan nuhn che cheh ne che cuande yahn ro yudo ne?

¹³Tuhme tahve Dihvo vo o ihyan chahn, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cuahn nchuhn viyan, ne min ntaca ne ama sahn che nda se ama cuhtenune. Cuiquendi ne sahn. ¹⁴Nda ne vah che ndonda se ne, cahma ne co ne ihyan che vaco min: “Nahn cadino Ihyan Ricuahn ti va cuarto nan che cheh vino ye nduco ihyan apóstol yahn ye che cuande yahn ro yudo.”

¹⁵Tuhme nahma ye nchuhn ama cuarto chahte che va nde yaco nan che a vateyan dehtenduh. Min chihcoyan nchuhn che chuh vino vo.

¹⁶Cuahn ihyan che o chahn viyan me, ne ntaca ye vah me nduhca che rahn Dihvo vo. Min chihcoyan ye che cheh vino ye nduco vih che cuande yahn ro yudo.

¹⁷Cuahn che chi man me ne, nda Dihvo vo nduco nduh che ndichio ihyan apóstol yahn ye. ¹⁸Cuahn che a vate ye reh ye nduco vih nan mesa ne, rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri nchuhn te ama cha ne che reh ne dama nducó ne, ndihcue ndeh ne u.

¹⁹Tuhme chi ran ihyan chahn, ne ca ama ca ama ye rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Ate co ndiyu u che tihca din.

²⁰Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye.

—Ama cha nchuhn che dama reh ne nducó chete cuh cuh che tihca din ne. ²¹Cuaco te u che rinducó nducoyaca ihyan ne, va che conahn nducó nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs. Ate jchevah sahn che ndihcue ndeh se u! Tahque ndah ndete che hua chihndeyan se.

²²Numanahn che reh vino ihyan chahn ne, chetah Dihvo vo pan, ne necah ye nundihve cuahn Dendiohs. Tuhme ndeh ye, cah ye, cheh ihyan chahn, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cocheh nchuhn pan cuh. Chu ne, yute yahn.

²³Namin chetah ye ama vaso vino, ne cuahn che a necah tun ye nundihve cuahn Dendiohs ne, cah ye, chih nducoyaca ihyan chahn, ²⁴ne rahn ye ri ye ihyan:

—Chu ne, yun yahn. Chu che dito yahn ndudo ra che ndahco cade Dendiohs. Man ne, va che cora cava ama yahn ihyan. ²⁵Cuaco rahn ri nchuhn te ametah ndaconan cúh nune yahn uva nde nda ro che nuhnde cade nducuahn quenuma ra, ne quenun nan che rihquentiyon Dendiohs.

***Rahn Dihvo vo Jesucristo te cahma Pedro
te hua rendihche ye ihyan***

²⁶Chihno che chita ihyan chahn himno ne, cuahn ye cuahn Cuete Olivo. ²⁷Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan apóstol yahn ye:

—Man vino cuh ne, cahcoman nducoyaca nchuhn u nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Cuahnecon Dendiohs che cahno se ihyan che redin cudado itecuche, ne cuihno cotuhn te.” ²⁸Ate cuahn che ntuché van tenahn ne, cahn estado yahn Galilea tahque menan ca che co nchuhn.

²⁹Tuhme rahn Pedro ri ye Dihvo vo:

—Andahre che cahcoman nducoyaca ihyan sih ndih ne, ate u ne, hua cahcoman ndih.

³⁰Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri di te man yan cuh ne, numanahn che metah cuah o co tuh ne, a ino yune cahme che hua rendihche u.

³¹Ate tahque yudo nan Pedro rahn ye:

—Andahre va che coh dama nduco ne, ate hua cahcoman ndih.

Atihnoqa rahn ihyan apóstol chenahn chahn.

***Dihvo vo Jesucristo ne, covah ye ama
cuqn nan che duche Getsemani***

³²Nda ihyan chahn ama cuqn nan che duche Getsemani, ne rahn Dihvo vo ri ye ihyan apóstol yahn ye:

—Cuahte nchuhn muhn numanahn che cahn covah.

³³Tuhme quenda ye Pedro man, Jacobo man, Juan man, cuahn ye nduco vih. Ura min canan ama chi ndache ye, ne ama chuhrihn ye che rendedecadino ye. ³⁴Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Adeche coh che ama ndache ri. Cuahtenan rino nchuhn muhn, cuahtenduche ne.

³⁵Tuhme cuahn Dihvo vo tahque cana nan min, chendih ye ndiyahn, ne chica ye Dendiohs che ndete che cuahnecon ye ne, hua chuhrihn ye nduhca che a va cade. ³⁶Rahn ye:

—Chida man, ndih ne, ri redin ne nducuahn che nahn ne. Cuahnecon ne che hua chuhríhn nduhca che a va cade. Chemin che ricá ndih, ate hua co nduhca che nahn, co nduhca che nahn man ne.

³⁷Tuhme ndaconan ye ñan che chenun ihyan apóstol chahn. Ntaca ye ihyan che vateyado ye, ne rahn ye ri ye Pedro:

—Simón, ¿a nde ama ura hua chi quandoche?

³⁸Cuahtenduche nchuhn man, covah ne man, cava che hua dinahn ne che tumarande chundah nchuhn. Ndiyu che rahcotahn ne yahn, ate anduhneca ndete che ndi i ne.

³⁹Ndaconan cuahn tun ye, ne a chemin no chica ye Dendiohs.

⁴⁰Cuahn che ndaconan ye ne, a namin no vateyado ihyan chahn, anduhneca ndete che nda vih ndutinan ye che nahn cuahteyado ye, ne hua devano ye deh che ndahconan ye. ⁴¹Cuahn che nta Dihvo vo ñan che chi ino yune ne, rahn ye ri ye ihyan chahn:

—A chahteyado nchuhn. A tuno ura che necah se u che rinducó nducoyaca ihyan tah sahn nunde. ⁴²A cochi sahn che ndihcue ndeh se u. Cuenecuan nchuhn, quendi yuno vo sahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, chi ye preso

⁴³Nde metah cuihno cahma Dihvo vo cuahn che nda Judas, ama cha sahn che chi cuande se van ihyan apóstol che ndichio chahn. Nduco se ama yahn sahn che nda espada man, sahn che nda yahn man, sahn chahn che dechuh chidocuyan ndinan chahn man, sahn intiyahn man, sahn devano ley che dirun Moisés man. ⁴⁴Judas, sahn min che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, a nte cade se nduco sahn chahn tuhca:

—A ihyan che tenán ihyan ne, a ihyan min codin nchuhn preso ihyan. Cuihco ne cudado che hua cano ye.

⁴⁵Ndetahn nda se ne, rahn se ri se Dihvo vo:

—¡Ihyan Ricuahn! ¡Ihyan Ricuahn!

Tuhme tenan se ihyan, ⁴⁶ne din sahn chahn preso ihyan.

⁴⁷Ama cha ihyan apóstol chahn ne, ndetendah ye espada yahn ye, ne chahn ye ama sahn decahya yahn chidocuyan che tahque ndinan, chacondah ye revan se.

⁴⁸Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Nchuhn ne, cochi ne nda ne espada man, nda ne yahn man, din ne preso u nduhca sahn duco. ⁴⁹A van nchuhn quenún ro ro, ricuahn chete yaco, ne hua din ne preso u. Ate man ne, nda ne, te a tihca va che conahn nducó nduhca che a ndirun ñan Ndudo yahn Dendiohs.

⁵⁰Ura min chihcoman ihyan apóstol chahn Dihvo vo, ne chihno chano ye.

Chano ama sahn yuno

⁵¹Cuahn ama sahn yuno cuahn nan che cuahn Dihvo vo, ndacotuma se ama tino chahte. Chetah sahn chahn sahn, ⁵²ate ndairun se tino me, ne devane se chano se.

Nda Dihvo vo Jesucristo nan intiyahn

⁵³Quenda sahn chahn Dihvo vo nan chidocuyan che tahque ndinan, ne min ndo dama nducoyaca chidocuyan ndinan chahn man, sahn intiyahn man, sahn devano ley che dirun Moisés man. ⁵⁴Cuahn Pedro diyahn diyahn cuahn nan che quenda sahn chahn Dihvo vo nde nda ye chevah vaco chidocuyan che tahque ndinan me. Min quenun ye van sahn ndahco chahn, recah ihno ye ihyan chihto vacoyahn.

⁵⁵Chidocuyan ndinan chahn nduco sahn intiyahn chahn ne, renuhn ino se deh nunde cacueh dame se Dihvo vo, cava che co cahno se ihyan, ate hua ndaca se nde ama. ⁵⁶Ama yahn se ndere rih nunde se yahn Dihvo vo, ate hua chi dama ndudo yahn se nduco vih, te hua cuaco che rahn nde ama se. ⁵⁷Necuan ama o se, ne ndere chih nunde se yahn Dihvo vo, ne rahn se tuhca:

⁵⁸—Nuhn chihnevan nuhn che rahn sahn tih: “U ndahtera yaco cuh che ndahto ihyan, ne chete che ino ro ne, nahnó tama che hua nduhca yaco che rahto ihyan.”

⁵⁹Ate nde nduco nduh ne, hua chidama ndudo yahn se nduco vih.

⁶⁰Tuhme necuan chidocuyan che tahque ndinan me, ne rahn ye ri ye Dihvo vo:

—¿Dehco che hua rendahconen yahn sahn sih che ama rica nunde se yehn?

⁶¹Ate nde ama hua rahn Dihvo vo. Tuhme tumerune chidocuyan che tahque ndinan me:

—¿A di che Daya Dendiohs, ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense ne?

⁶²Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye:

—A u chemin. Cuedevano ne te u che rinducó nducoyaca ihyan ne, ndihchero ne u che vá lado tah cuaco Dendiohs, ihyan min che ama yudo vederihquentiyon yahn ye. Namin ndihchero ne u che ndá van man.

⁶³Tuhme chidocuyān che tahque ndinān me ne, ndeh ye tino yahn ye, ne rahn ye:

—¿Dehca din vo testigo ne? ⁶⁴A mān nchuhn chihnevan ne ndudo che rahn se, ducherino se Dendiohs. Nchuhn cahma ne che co.

Rahn nducoyaca sahn chahn te redin yahn che cahno se ihyan.

⁶⁵Tuhme ama o se ne, cahnan dan se Dihvo vo. Dechiche se nan ye, chahn se ihyan, ne rahn se ri se ihyan:

—Cahme co nuhn duh chahn di.

Namin sahn policia ne, chahn se ihyan.

Rahn Pedro te hua rendihche ye Dihvo vo Jesucristo

⁶⁶Numanahn min ne, quenun ca Pedro chevah me. Ura min nda ama tahn decahya yahn chidocuyān che tahque ndinān me, ⁶⁷ne ndihchero te Pedro che recah ihno ye ihyan chihto vacoyahn.

Chahn nino te ndihchero ndah te ihyan, ne rahn te ri te ihyan:

—Namin di ne, chindoque Jesús yahn yan Nazaret.

⁶⁸Ate rahn Pedro ri ye tahn:

—Nde hua rendihché duh ihyan che rahn yahn ye.

Tuhme cuahn ye cuan chendevah, ne ura min cah menahn tuh. ⁶⁹Ndihchero tahn min ihyan tama yune, ne rahn te ri te sahn che chenun se min:

—Sahnguh ne, namin chinduco se sahn chahn.

⁷⁰Ate rahn Pedro tama yune te hua cuaco. Tah cuahn adive me ne, rahn sahn che chenun se min ri se ihyan:

—Cuaco che chindoque sahn sih, te nde nan ndudo yehn ro yehn che sahn Galilea di.

⁷¹Tuhme rahva Pedro, ne rahn ye ri ye sahn chahn:

—Nde muhn nde nan Dendiohs, rahn ri nchuhn te hua rendihche duh ihyan che rahn ne.

⁷²Ura min cah o co tuh, ne necahco Pedro che rahn Dihvo vo ri ye ihyan tuhca: “Ura che ametah cuah o co tuh ne, cahmé ino yune te hua rendihche u.” Ndedecadino ye yahn chemin, ne chaco ye.

Techecade Pilato yahn Dihvo vo Jesucristo

15

¹Cuahn che a chi dave ne, ndo dama chidocuyān ndinān chahn mān, sahn intiyahn mān, sahn devano

ley che dirun Moisés man, ne dechiche se Dihvo vo, quenda se ihyan, necah se ihyan tah Pilato. ²Pilato ne, tumerune se Dihvo vo:

—¿A di che rey yahn ihyan nación yahn Israel ne?

Ndahconan ye yahn se:

—U, nduhca che rahn.

³Chidocuyan ndinan chahn ne, ama rih nunde se yahn Dihvo vo. ⁴Ndaconan tumerune Pilato ihyan, ne rahn se:

—¿Dehco che hua ndahconen yahn sahn sih?, te ama rih nunde se yehn.

⁵Ate nde ama ndudo hua ndahconan Dihvo vo yahn se, ne ama rahn ino se.

Chihco cade Pilato che cahno se Dihvo vo Jesucristo

⁶Va ama costumbre che nduyo nduyo che renda ro yudo ne, rentahnte Pilato ama preso, adecoduhno che nahn ihyan yan.

⁷Min vacoyahn ne, chenun sahn preso che chi se contra yahn gobierno, chahtecuhn se nduco ye, chihno se ihyan yahn ye.

Van sahn chahn ne, nduco ama se che duche se Barrabás. ⁸Ro min nda ama yahn ihyan nan Pilato, ne chica ye che ntahte se ama preso nduhca che redin se nduyo nduyo. ⁹Tumerune Pilato yahn ihyan chahn:

—¿A nahn nchuhn che ntahte rey yahn ne ne?

¹⁰Tihca rahn se, te a checadino se te che ri ve chidocuyan ndinan chahn yahn Dihvo vo, ne chemin che necah se ihyan tah se. ¹¹Ate chidocuyan ndinan chahn ne, chinun se ihyan yan che tahque ndahca che caca ye che ntahte Pilato Barrabás.

¹²Tuhme tumerune tun Pilato ihyan chahn:

—¿Me deh nahn nchuhn che din nduco sahnguh che rahn ne che rey yahn ne?

¹³Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye numacuahn vedetan:

—¡Conahn yah ne sahn!

¹⁴Tumerune tun Pilato ihyan chahn:

—¿Dehco? ¿Deh nunde quendihco se?

Ate ndaconan cah ihyan chahn:

—¡Conahn yah ne sahn!

¹⁵Nducote nahn Pilato che co yeno ihyan chahn ne, ntahte se Barrabás. Tuhme chahn se Dihvo vo, ne necah se ihyan tah sandado cava che nahn yah se ihyan.

¹⁶Quenda sandado chahn Dihvo vo chevah yahn palacio me, ne nedin dama se nducoyaca combiero yahn se.

¹⁷Chaconuhn se ama tino morado ihyan, ne dendah se ama corona yan, tihyon se tin ye. ¹⁸Chihno min ne, redin ca se che renevahnecun se ihyan, ne rah se:

—¡Ndeva nuhn yavenan rey yahn ihyan naci6n yahn Israel!

¹⁹Chahn se tin ye nduco ama nducodi, ne cahnan dan se ihyan. Chehntihya se nan ye, redin ca se che rendeva se yavenan ye. ²⁰Chihno che din duche yahn se ihyan ne, chehnevi se tino morado me, ne ntihyon se tino yahn man ye ihyan. Tuhme quenda se ihyan nan che nahn yah se ihyan.

Nahn yah se Dihvo vo Jesucristo

²¹Ura min ne, chuh Sim6n, ama ihyan yan Cirene, nahn ye viyata. Ihyan min che chida Alejandro man, Rufo man. Din sandado chahn fuerza ihyan, ne quenda ye cruz nan che nahn yah se Dihvo vo.

²²Quenda sandado chahn Dihvo vo ama cuan nan che duche G6lgota, che nahn cahma Cuete Ine Tin Tenahn. ²³Min cah se vino che ndihchetahn nduco ama nan ico che duche mirra, cuh Dihvo vo. Ate hua chih ye. ²⁴Cuahn che a chihno nahn yah sandado chahn ihyan ne, din se sortear tino yahn ye cha sahn quendah yahn se che co yahn se.

²⁵Nan raco nun vatiyan nahn yahn se ihyan. ²⁶Nunde yahn ye che ndirun, chaconahn se nan cruz ne, rahn tuhca: “Ihyan cuh che Rey yahn ihyan naci6n yahn Israel.” ²⁷Namin nahn yah se o sahn duco, ama se lado tah cuaco ye, ne tama se lado tah cueh ye. ²⁸Nduco tihca chinahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Din cuande se ihyan van sahn nunde.”

²⁹Ihyan che rechuh ye min ne, rahva ye yahn Dihvo vo, rahco tin ye, ne rahn ye:

—Di che rahn che ndahtere yaco, ne chete che ino ro nahne, ³⁰¡cuendedevahn man di, cuenchehn nan cruz tih!

³¹Namin chidocuyan ndinan chahn man, sahn devano ley che dirun Mois6s man ne, din duche yahn se ihyan, ne rahn se van man se nduco vih:

—Ndedevahn se tama ca ihyan, ate man se ne, hua ri rendedevahn se sahn. ³²Ndete che cuaco che sahn tih ihyan

min che a va çade che dechuh Dendiohs, ndedevahn ye ihyan iyehñse man, rey yahn ihyan nación yahn Israel man ne, ndahça che nchahn se nan cruz, ndihchero vo, çava che cotahno vo.

Nde sahn che chenani yah se dama nduco ye ne, rahva se nduco ye.

Chih Dihvo vo Jesucristo

³³Cuahn che a chi inguiyahn ne, chi man iyehñse, chengu nde nan rahco ino. ³⁴Ura min cah Dihvo vo numa dito ye:
—Eloi, Eloi, çlama sabactani? —che nahn çahma: Dendiohs yahn, Dendiohs yahn, çdehco che chihcoman ne u?

³⁵Chihnevan ama o sahn che chenun min, ne rahn se:
—Cuihnevan nchuhn. Rah se ihyan profeta Elías.

³⁶Tuhme aderano ama se, deçahnda se ama esponja nduco vinagre. Chacotah se esponja me tin ama nduco, nahn se chende ye çava che tihve ye, ne rahn se:

—Cuahtenan rino vo, ne ndihchero vo ndete che chi Elías ndedevah ye sahn.

³⁷Ate ama dito cah Dihvo vo, ne chih ye. ³⁸Ura min nde tino chahte che quendihco chete yaco, chica nde yaco, chiya nde ndiyahn, ne ndo o ndi. ³⁹Sahn capitán che nti se chihto nan Dihvo vo ne, chihnevan se che cah ye man, ndihchero se nduhça che chih ye man, ne rahn se:

—Cuaço niyon te ihyan cuh che Daya Dendiohs.

⁴⁰Min vatendi ama o ihyan ndahta ama lado, rendihchero ye. Ama ye ne, duche María yahn yan Magdala. Tama ye ne, duche María che chaco José, ihyan min che menan ye yahn dihno ye Jacobo. Tama ye ne, duche Salomé. ⁴¹Ihyan ndahta chahn ne, chinduco ye Dihvo vo, chinan ye ihyan cuahn che quechica ye estado yahn Galilea. Namin yahn ca ihyan ndahta che nda ye nduco Dihvo vo yan Jerusalén chenun ye min.

Chihche ye Dihvo vo Jesucristo

⁴²⁻⁴³José yahn yan Arimatea ne, ama ihyan ndinan yahn nación yahn Israel. Ihyan min ne, quenani ino ye che a nun çahcantiyon Dendiohs. Nducote a ro min che víspera yahn ro che rahtetuhno ihyan ne, din nun ino ye chahn ye nan Pilato, ne chica ye sahn che cuahnecun se che cuhche ye Dihvo vo.

⁴⁴Pilato ne, ama cuahn ino se che rahn ihyan min che a chih Dihvo vo. Tuhme cah se capitán me, ne tumerune se sahn ndete che cuaco. ⁴⁵Rahn capitán me ri se sahn te cuaco, ne cahnecon se che cahñ ye, cuhche ye Dihvo vo. ⁴⁶Tuhme chahn José, ca ye ama tino cua, quenda ye. Ndedevah ye Dihvo vo, chahcotuma ye tino me ihyan, chacondihte ye ihyan chete ama yayan che ndindah nan yava, ne necahde ye chende yayan me nduco ama tu chahno. ⁴⁷María yahn yan Magdala man, María che chaco José man ne, chahn ye ndihchero ye nan che quenun Dihvo vo.

Dihvo vo Jesucristo ne, ntuche ye van tenahn

16 ¹Cuahn che a chuh ro che rahtetuhno ihyan ne, María yahn yan Magdala man, Salomé man, María che chaco Jacobo man ne, ca ye nunedan cava che cahñ ye nan yayan, cuacotahme ye Dihvo vo. ²Ro min ne, ro che ndeva ndate. Ura che a quendañ yahn ne, nda ye nan yayan me, ³ne rahn ye van man ye nduco vih:

—¿Taca che metah duh che cahnevi tu che ntude nduco chende yayan me?

⁴Ate cuahn che ndihchero ye ne, a ndavi tu ndico me che ntude nduco chende yayan me. ⁵Chendañ ihyan chahn chete yayan me, ne ndihchero ye ama ángel che va ye lado tah cuaco, ndacotuma ye ama tino cua chahte, ne dihya ihyan chahn chi. ⁶Tuhme rahn ángel me ri ye ihyan:

—Hua dihya nchuhn co. Nchuhn ne, rinuhn ne Jesús yahn yan Nazaret, ihyan min che quenah yah ye. Ate ametah ye muhn. A ntuche ye. Condihe ne tan nan che chacondihte ye ihyan; ametah ye. ⁷Cuahn nchuhn ngo ne Pedro man, ihyan apóstol chenhahn man, te cahñ Dihvo vo estado yahn Galilea tahque menah che co nchuhn. Min ndihchero ne ihyan nduhca che a rahn ye ri ye nchuhn.

⁸Ndaca ihyan ndahta chahn nan yayan me, conahn ye rano ye, nde tuno rendoh ye che dihya ye chi, ate hua rahn ye nduco nde ama ihyan che chahno chi ye, te vah ye.

*Dihvo vo Jesucristo ne, chihnde ro ye
nan María yahn yan Magdala*

⁹Cuahn che a ntuche Dihvo vo vatiyan ro che ndeva ndate ne, chihnde ro ye menah vihca nan María yahn yan Magdala,

ihyan min che chenun ndache vaco chihnga ihyan ro menan me, ndetendah Dihvo vo. ¹⁰Chahn ihyan min chengo ye ihyan apóstol. Ihyan chahn ne, ran ye man, raco ye man. ¹¹Ate hua chitahno ye che rahn ihyan ndahta me che ntuche Dihvo vo man, che ndihchero ye ihyan man.

Chihnde ro Dihvo vo Jesucristo nan o ihyan che chinduco ye ihyan

¹²Chihno min ne, chihnde ro Dihvo vo nan o ihyan che chinduco ye ihyan ura che chenun yune ye conahn ye. Ate a ntacorun Dihvo vo, ametah nduhca ye ro menan. ¹³Tuhme chahn ihyan chahn chengo ye ihyan chenahn che chinduco ye Dihvo vo. Ate a namin no tun, te hua chitahno ihyan chahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, chihquentiyon ye ihyan apóstol che cahn ye cuahndudo ye

¹⁴Adiva ne, chihnde ro Dihvo vo nan ihyan apóstol che ndichiama chahn ura che vate ye reh ye nan mesa. Chihya ye ihyan chahn yahn che hua chitahno ye che rahn ihyan che a ndihchero ye ihyan che a ntuche ye. ¹⁵Namin rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuahn nchuhn numachahte iyehNSE, cuahndudo ne ndudo ndah yahn Dendiohs, cahnevan nducoyaca ihyan. ¹⁶Ihyan che cotahno ye man, cuedenune ye man ne, ndevahn ye. Ate ihyan che hua cotahno ye ne, conda ye. ¹⁷Ihyan che ritahno ye ne, din ye vederihno. Numacuahn vederihquentiyon yahn ndetendah ye vaco chihnga man, cahma ye tama te o nan devaco man, ¹⁸nahn tah ye ihyan cah, ne din ye che ndoyahn ye man. Namin ndete che denan cotah ye ama cu tan, o cuh ye veneno ne, hua dehva co yahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, conahn ye vahchetero

¹⁹Chihno nte Dihvo vo nduco ihyan chahn ne, din Dendiohs che conahn ye vahchetero, chihnde ye lado tah cuaco ye. ²⁰Me ihyan apóstol ne, chahtechica ye numachahte, cahndudo ye ndudo ndah yahn Dendiohs. Rinan Dihvo vo ihyan, ne redin ye che renahn nducoyaca ihyan che cuaco ndudo che rahndudo ihyan chahn yahn vederihno che redin ye. Tihca chi.